БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 248 (4347)
30 ОКТЯБРЬ 1980 й.
ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«Оқ олтин хирмонига»

29 октябргача республика бўйича 5 миллион 898 минг 343 тонна, шу жумладан ўтган куни 42 минг 923 тонна «оқ олтин» тайёрланди.

Машиналар ёрдамида 3.666.200 тонна пахта терилди, шунинг 30.640 тоннаси ўтган куни «пўлат этак»лардан бўшатилди.

Мавсум бошидан буён 325.297 тонна, шу жумладан ўтган куни 3.361 тонна ингичка толали пахта тайёрланди.

29 октябргача пахта тайёрлаш планини Тошкент области 112,02, Бухоро области 111,71, Самарқанд области 109,00, Қашқадарё области 108,47, Сурхондарё области 106,18, Жиззах области 105,20, Сирдарё области 103,82, Хоразм области 101,82, ҚҚАССР 100,04, Фарғона области 96,07, Андижон области 94,14, Наманган области 91,50 процент бажардилар.

Ўтган куни республика бўйича йиллик планнинг 0,74 проценти миқдорида пахта тайёрланди. План 101,70 процент бажарилди.

АВТОМОБИЛЧИЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Тошкент область партия комитетида «Узавторемонт» республика саноат бирлашмаси заводларида автомобиль ва унинг таркибий қисмларини ремонт қилиш сифатини ошириш йўллари мавзуида илмий-техникавий конференция бўлиб ўтди.

Унда бирлашма бош инженери Р. Хохлун ва қатор автомобиль ремонти заводларининг бош инженерлари амалий масалалар юзасидан доклад қилдилар. Техника фанлари кандидати Т. Муҳидов Ўзбекистонда автомобиль ремонти ишлаб чиқаришини ривожлантиришнинг илмий омиллари хусусида тўхталди.

Конференцияни республика автомобиль транспорти министри А. Гаврилов олиб борди.

Тонгги газеталарда

▲ КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг таклифига биноан ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Станислав Каня билан ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Юзеф Пиньковский дўстона амалий визит билан бугун Москвага келади.

▲ Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республика саноат корхоналарининг коллективлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида социалистик мусобақани авж олдириб, маҳсулот реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан январь—октябрь ойлари планини муддатидан илгари — 28 октябрда бажардилар.

КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қарорлари — амалда

КЎПЛАБ ХИЛМА-ХИЛ, СИФАТЛИ БУЮМЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРАЙЛИК

КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленуми кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш, ассортиментини кенгайтириш, сифатини яхшилашга алоҳида эътибор берди. Енгил саноат ишидаги нуқсонлар қаттиқ танқид қилинди. «Б» группаси соҳасини тез юксалтиришни Пленум биринчи даражали иқтисодий ва сиёсий вазифа қилиб қўйди.

Ушбу саҳифада биз Тошкент корхоналарида кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш тўғрисида — ўнинчи беш йилликда улар қўлга киритган ютуқлар ва йўл қўйилган нуқсонлар ҳақида, ўн биринчи беш йилликда енгил, маҳаллий саноатни ривожлантириш истиқболлари ҳақида, меҳнат коллективлари КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қарорларини қандай ҳаётга тадбиқ этаётганликлари ҳақида сўз юритамиз.

«ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИНИ ОШИРИШ АҲОЛИ ИСТЕЪМОЛ ҚИЛАДИГАН МОЛЛАРНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШДА ЖИДДИЙ СИЛЖИШЛАР БЎЛИШИНИ ҲАМ ТАЛАБ ЭТАДИ. БУ МОЛЛАРНИНГ МИҚДОРИ ЖИҲАТИДАН ҲАМ, СИФАТИ, ХИЛЛАРИ ЖИҲАТИДАН ҲАМ СИЛЖИШГА ЭРИШИШ ЗАРУР». Л. И. БРЕЖНЕВ.

Бугунги кунда Тошкент металлни қайта ишлаш бирлашмаси ўнлаб турдаги кенг халқ истеъмоли буюмларини тайёрлаб бермоқда. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган миллий буюмлар — тоғора, челак, кастрюлька ва бошқа буюмлар кўпчиликка манзур бўлмоқда. Ушбу суратда корхонанинг илғор ишчилари З. Насибуллина ва Г. Габдулҳақова акс этган. Бу тажрибали ишчилар смена топшириқларини 130 — 140 процент адо этиб, сифатли буюмлар тайёрлаб беришмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ШУ КУН ТАЛАБИ ДАРАЖАСИДА

Планлаштириш — социализм шароитида халқ хўжалигига раҳбарлик қилишнинг марказий звеносидир. Хўжалик юритишнинг социалистик системасининг капиталистик системага нисбатан ўзига хос ва афзал томони шундаки, бунда халқ хўжалигининг ривожи илмий асосланган планлар асосида бўлади.

Коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичида партия планлаштиришни янада такомиллаштириб боришнинг муҳимлиги ва зарурлигини алоҳида таъкидлаяпти. «Бизнинг мамлакатимиз, — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXV съездида, — биринчи бўлиб экономикани планли ривожлантириш йўлига ўтди. Бу мураккаб санъатни биздан ўнлаб давлатлар ўрганди ва ўрганяпти. Лекин олдимизда планлаштириш даражасини кўтариш, уни хўжалигимизнинг янги миқёси ва кўлами, замоннинг янги талабларига мувофиқлаштириш вазифаси турибди. Худди шу гоя КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1980 йил) Пленумида ҳам олдинга сурилди, планлаштиришдаги баъзи бир нуқсонлар кўрсатиб ўтилди.

Шаҳар ижроия комитети қошидаги план комиссияси фақат Тошкент шаҳри учун ишлайдиган корхоналарнинг бутун фаолиятини, маҳаллий саноат корхоналари фаолиятини эса қисман планлаштиради. Жумладан, биз маҳаллий саноат корхоналари учун ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ҳажмини, буюмлар номенклатурасини планлаштирамиз. Корхоналарнинг молия харажатлари, моддий-техника таъминотини эса республика маҳаллий саноат министрлиги планлаштиради. Аммо министрлик бу ишни биз билан бамаслаҳат, келишиб қилади. Биз уларга ишлаб чиқаришнинг моддий-техника таъминотини яхшилаш бўйича ўз таклифларимизни айтамиз.

1981 йил учун контроль рақамларда маҳаллий саноат корхоналарининг маҳсулот реализацияси ҳажми дастлаб 60 миллион сўм қилиб белгиланган эди. Кейинчалик биз бу рақамни 58 миллион қилиб белгиладик ёки қарийб шу йилги даражада қолдирдик. Бунда планнинг моддий-техника таъминотига мувофиқ бўлиши, корхоналарнинг коллективлари буюмлар сифатини яхшилаб, номенклатурасини кенгайтириб боришига эътибор берилди.

Ўнинчи беш йиллик мобайнида шаҳримиздаги маҳаллий саноат корхоналарида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми, буюмлар тури тинмай ортиб борди. Бунда планлаштиришнинг моддий-техника таъминотига мос бўлаётганлиги муҳим аҳамият касб этмоқда.

Ш. МИРСАИДОВ,
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети план комиссиясининг раиси.

АССОРТИМЕНТ КЕНГАЙМОҚДА

Мухбиримиз Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг кенг истеъмол буюмлари бўйича конструкторлик-технология бўлимининг бошлиғи А. Мусаелов билан учрашиб, ундан бирлашмада кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришга қандай эътибор берилаётганлиги тўғрисида ҳикоя қилиб беришни сўради.

— Асосий саноат маҳсулот — самолётлар билан бирга биз жуда катта ҳажмда кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқармоқдамиз. Шунингдек, корхона раҳбарлари буюмларни ўз вақтида тайёрлаш талабларига, маҳсулот сифатига, тасдиқланган программанинг бажарилишига эътиборни қаратмоқдалар. Ишлаб чиқарилаётган 24 хил буюмдан саккизтаси, яъни харидорлар севиб харид қилишаётган болалар аравачалари ва педалли автомобилчалар (картлар), йиғма каравотлар, 10 литрли идишлар, хўжалик сумкалари — аравачалар ва бошқа маҳсулотлар давлат Сифат белгиси билан тайёрланмоқда. Фахрли беш қиррали белги билан ишлаб чиқарилаётган буюмларнинг ҳажми кенг истеъмол буюмлари умумий ҳажмининг 71,5 процентини ташкил этади. Уларни тайёрлаш учун махсус ихтисослаштирилган участкалар ташкил этилган.

Кенг истеъмол буюмлари учун деталлар тайёрлаб берувчи кўпгина цехлар махсус технологик асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Пайвандлаш автомат ва ярим автоматлари, токарлик станоклари, ВРА — 30 пресс автомати шулар жумласидандир.

Бирлашмада конструкторлик-технология бўлими ташкил этилган. У ишлаб чиқаришни такомиллаштириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш, ассортиментни бойитиш борасида иш олиб боради.

— Армен Ишханович, марҳамат қилиб, бир нечта янги ўзлаштирилган буюмларни айтиб ўтсангиз.

— Бу йил 20 литрли канистр ишлаб чиқаришни ўзлаштирдик. Шунингдек арғимчоқ, «Исломхўжа» сувенир чироғи ва бошқа буюмларни ялпи ишлаб чиқаришга тайёрладик.

— Ишлаб чиқариш чиқиндиларидан буюмлар ишлаб чиқаришда фойдаланиляптими?

— Албатта. Кенг истеъмол буюмларининг бир қисми учун кетадиган деталлар чиқиндилардан тайёрланмоқда. Масалан, «Болалар дунёси» («Ёш техник» бўлими) магазини учун заготовка комплектлари, беш шохли вешалка ва бошқалар шулар жумласидандир.

— Ҳозирда кўпгина корхоналар самарали бўлган форма — тармоқ кооперациясидан кенг фойдаланиляпти. Бу сизнинг корхонангизда амалга ошириляптими?

— Биз ўз тажрибамизда ўзаро икки томонлама таъминот асосидаги тармоқлараро кооперациянинг маҳсулот ишлаб чиқариш имкониятларидан тўла ва рационал фойдаланишга олиб келишига, технологик жараёнларни максимал механизациялаштиришга, ишлаб чиқаришни мунтазам равишда техник даражасини оширишига тўла ишонч ҳосил қилдик. Ҳозирги кунда биз Тошкент пласт-масса буюмлари заводи, Тошкент ўйинчоқлар фабрикаси, «Миконд» ва «Промсвязь» заводлари, Ангрендаги резина-техника заводи ва бошқа корхоналар билан алоқа қиляпмиз. Ўзаро ҳамкорликнинг иқтисодий самараси ана шундай салмоқлидир.

— Йилнинг ўтган тўққиз ойи мобайнида 10,2 миллион сўмлик кенг истеъмол буюмлари реализация қилинди. Биз яна 3,5 миллион сўмлик маҳсулот берамиз. 1981 йилда ва қолган навбатдаги йилларда мунтазам равишда кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларни 14,5 миллион сўмликка етказиш мўлжалланган.

ФАХРЛИ БЕЛГИ БИЛАН

Кейинги йилларда Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги буюмлар сифатини яхшилашга, уларнинг ассортиментини бойитишга катта эътибор бераяпти. Бугунги кунда енгил саноат корхоналари кўплаб буюмларни давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқармоқда. Ўтган тўққиз ойда буюмларни давлат Сифат белгисига аттестациялаш плани ошириб адо этилди: пландаги 243 хил буюм ўрнига 449 хил буюм олий категория аттестациясига тақдим этилди. Фахрли белги билан 217,5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бу ўтган худди шу даврга нисбатан олий категорияли буюмлар 1,3 баравар кўпайганлигини билдиради.

Айниқса, маҳсулот сифатини яхшилаш борасида «Қизил тонг», Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли, тикувчилик ишлаб чиқариш, Тошкент пойафзал ишлаб чиқариш бирлашмалари талай ишлар қилишди. Масалан, ҳозирда «Қизил тонг» бирлашмаси умумий маҳсулотнинг 49,8 проценти ҳажмида, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси эса 30,7 процент ҳажмида фахрли беш қиррали белги билан маҳсулот тайёрлаяпти.

Бир қатор корхоналарда, шу жумладан, «Қизил тонг»да 126, Тошкент тикувчилик бирлашмасида 39, 2-пойафзал фабрикасида 54, Тошкент ўйинчоқлар фабрикасида 18 хил янги моделдаги буюмларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Бироқ, барча корхоналарда бу борадаги ишларни қониқарли деб бўлмайди. Улар буюмлар хилини кўпайтириш, янги моделларни ўзлаштириш, олий категорияли буюмлар ишлаб чиқариш топшириқларини бажара олмаяптилар.

Биз ўйлаймизки, улар ҳам тез кунда илғорлар сафидан ўрин оладилар, аҳолига сифатли, хилма-хил буюмлар етказиб берадилар.

Н. КУЦЕКОНЬ.
Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг техника бошқармаси бошлиғи ўринбосари.

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

Шаҳримиздаги бир қатор енгил саноат корхоналари ҳозирги кунда тўғридан-тўғри хом-ашё етказиб берувчи корхоналар ва савдо ташкилотлари билан алоқа боғлаган. Бундай алоқанинг афзалликлари тўғрисида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси бош инженери Л. Фактор ҳикоя қилади:

— Тўғридан-тўғри алоқа боғлаш иш жараёнида пайдо бўлган масалаларни тез ҳал этиш имконини беради. У таъминотчилар зиммасидаги масъулиятни кучайтиради, харидорларга ўз вақтида товарлар етказиб бериш, ассортимент бўйича буюмлар тайёрлаш, маҳсулот сифатини яхшилаш имконларини яратади.

Бирлашмамизнинг Марказий ва Бош универсал магазинлари ва бошқа савдо ташкилотлари билан тўғридан-тўғри олиб бораётган алоқаси шуни кўрсатмоқдаки, бу бизнинг умумий ишимиз учун жуда фойдали бўлиб, аҳолининг замонавий кийим-кечакларга бўлган талабини қондиришда қўл келади. Маҳсулотни саралаш ишлари тўғридан-тўғри корхонада олиб бориляпти. Бу эса маҳсулот сифатига бўлган талабни янада оширади.

Илгари «Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмаси бизнинг корхонамиз билан тўғридан-тўғри алоқа қилиб, турли хил лента ва тасмаларни етказиб берар эди. Қачонки у ёки бу кўринишдаги материалларни етказиб беришда қийинчилик туғилганда биз вужудга келган вазиятдан зудлик билан қутилиш иложини топардик. Натижада икки томонлама ишлаб чиқаришга зарар келтирилмасди.

СУРАТДА: Меҳнат Қизил Байроқ орденли Марказий универсал магазиннинг костюмлар билан савдо қилиш секциясида.

КОМБИНАТ УЧУН ФИЛИАЛЛАР

Ип-газламага талаб ортмоқда. Тошкент тўқимачилари иложи борича кўпроқ чит, сатин, бўз ишлаб чиқаришга ҳаракат қилмоқдалар... Тошкент тўқимачилик комбинати ўз ишлаб чиқариш қувватларини оширмоқда. Жумладан, комбинатнинг Акмал Икромов ва Собир Раҳимов районларида иккита филиали ишга туширилди. Киров районида яна битта филиални ишга туширишга тайёргарлик кетаяпти.

— Корхонамиз мунтазам ишчи кучидан танқислик сезяпти, — дейди комбинат бош экономисти В. Федоряк, — янги филиаллар аҳоли зич массивларда жойлашган. Ўйлаймизки, бу ишлаб чиқаришда ишчиларни кўпайтириш имконини беради. Чунки, одамлар ишлаш учун узоққа боришмайди.

Филиаллар замонавий тўқимачилик ускуналари билан жиҳозланган. Жумладан, Қорақамишда жойлашган филиалга шовқини кам тўқув станоклари ўрнатилган.

Янги қувватларни тўла ўзлаштириш корхонага қўшимча 25 миллион метр газлама ишлаб чиқариш имконини беради.

МЕБЕЛЛАР ҒИЧИРЛАМАЙДИ

Тошкент мебель корхоналарининг буюмлари элга манзур бўляптими? Уларнинг сифати қандай? Ассортименти-чи? Бу йўналишда қандай ишлар қилиняпти? Мухбиримиз худди мана шу саволлар билан корхона раҳбарларига мурожаат қилди.

Владимир КРИЦИСКИЙ,
«Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси техника назорати бўлимининг бошлиғи.

— Корхонамиз Ўзбекистон ССР мебель ва ёғочни қайта ишлаш Министрлигининг энг йирик бирлашмасидир. Унинг таркибига 5 та фабрика кирган. Бугунги кунда улар меҳмонхона гарнитурлари, стол, стуллар, юмшоқ мебеллар, ётоқхона гарнитур набори ва бошқа мебель буюмлари ишлаб чиқармоқда. Йил охиригача 41,3 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш кўзда тутилмоқда. Бу 1975 йилга нисбатан 176,8 процентни ташкил этади.

Бу муваффақиятга бирлашма фабрикаларини реконструкция қилиш, янги қувватларни, конвейер ва линияларни ишга тушириш, резервлардан оқилона фойдаланиш туфайли эришилди.

Хўш, бизнинг мебелларимиз харидорларга манзур бўляптими? Бу саволга қарийб «ҳа» деб жавоб бериш мумкин. Ўнинчи беш йилликнинг ўтган йилларида маҳсулот сифатини яхшилаш борасида талай ишлар қилинди. Бу ишлар комплекс тадбирлар планига мувофиқ амалга ошириляпти. Маҳсулот сифатини комплекс бошқариш системасини жорий этиш изчил давом эттирилмоқда.

Тўғри, ҳали савдо ташкилотларидан рекламациялар олиб турибмиз. Масалан, «Ташхозкультторг» магазинлари ўтган тўққиз ой мобайнида 115 та трюмо ва кийим шкафимизни брак қилди. Лекин брак маҳсулот кундан-кунга камайиб боряпти. Ҳозир икки хил буюмимиз — трюмо ва хонтахтани давлат Сифат белгиси аттестациясига тайёрлаяпмиз. Ўтган тўққиз ойда фахрли беш қиррали белги билан 6,49 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бу умумий маҳсулот ҳажмининг 21,2 процентини ташкил этади.

Бахтиёр КАРИМОВ,
Сергелидаги ошхона мебеллари заводининг бош инженери.

— Заводимиз ҳали ёш. Қисқа вақт ичида оёққа туришнинг ўзи бўлмайди, албатта. Лекин ёш коллективимиз бунинг уддасидан чиқди: корхона қаддини ростлади. Дастлабки давр қийин бўлди. Планларни бажаролмадик. Брак маҳсулот кўпайиб кетди. Рекламациялар олдик. Эътирозлар ҳақли эди. Энди-чи? Аҳвол бутунлай бошқача. Планларни дўндиряпмиз. Буюмлар сифати кескин яхшиланди. Харидоргир бўлиб қолди.

Заводимиз замонавий асбоб-ускуналар, янги техника ва технология билан жиҳозланган. Бу ерда ҳар қандай мебель ишлаб чиқариш мумкин. Ҳозир бир неча хил мебель тайёрлаяпмиз. Булар ошхона мебели (9 та предмет), йўлак шкафи, хўжалик шкафи, стол, стуллардан иборат. Бундан ташқари бир қатор буюмлар ишлаб чиқариш устида иш олиб борилянти. Стол-шкаф (идишларни ювиш учун мўлжалланган), стеллаж ва бошқалар шулар жумласидандир.

Яқинда бадиий Совет «Наргиза» деб аталган гарнитур набори (стенка)ни тасдиқлади. У шкаф, бар, китоб жавони, пенал — 5 та предметдан иборат бўлади.

Шунингдек, болалар учун мўлжалланган «Ғунча», ёшлар учун «Ёшлик» наборларини ҳам келгусида ишлаб чиқарамиз.

Корхонамизда ҳамма сифат учун курашяпти. Ҳар бир ишчи шахсий тамға билан ишлаш ҳуқуқини олишга интиляпти. Бунинг натижаси яхши бўлди. Ўтган тўққиз ойда бирорта рекламация олмадик. Янги ошхона мебелини давлат Сифат белгиси аттестациясига тайёрламоқдамиз. Ўтган тўққиз ойда 8.555 минг сўмлик маҳсулот реализация қилдик. Бу пландагидан анча кўп, демакдир.

Т. ТОШЕВ.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

ШУ ҲАМ КЎРГАЗМА-САВДОМИ?

Вешалкаларда қиз болаларнинг мовий жун газмолдан тайёрланган кўйлаклари қатор-қатор осиғлиқ турибди. Харидорлар уларга қарашмаяпти. Болаларнинг бошқа кийимларининг ҳам бозори суст эди. Улар эски фасонда, гуллари ҳам яхши эмас. Баъзи бир оналар таажжубланиб елка қисиб қўярди: оти «кўргазма-савдо-ю», сотиб олишга ҳеч вақо йўқ... Савдо ходимлари ломлим дейишмасди. Чунки, харидорлар ҳақ гапни айтишаётганди.

«Болалар дунёси» магазини яқинда тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси буюмларининг кўргазма-савдосини ташкил этганди. Корхона бу тадбирга «хол» қўйди. Беш кун секциялар болаларнинг мактаб формаси (ўқув йили бошланганида бу буюмдан кўплаб келтиришнинг ҳожати бормикан), кўк матроска, дид билан пардоз берилмаган ҳар хил кўйлаклар билан тўлдириб ташланди. «Пичоққа илинадиган» моделлар битта-иккита. Уларнинг ҳам барча размердагисини топиш қийин эди.

Мана харидорларнинг айтганлари:

З. Дмитриева, астрономия институтининг инженери: — Жиянимга туғилган кунида совға қилмоқчи эдим. Мана кўриб турибсиз, дурустроқ нарса йўқ экан. Манави моделдаги кўйлак менга ёқаяпти-ку, лекин ҳаммаси новча қизлар учун мос экан. Бизнинг қизимиз новча эмас, унга бўлмайди.

З. Раздобидина, пенсионер аёл: — «Кўргазма-савдо» деб ёзилган эълонни ўқидим-у, ичкари кирдим. Жиянимга гулли кўйлак керак эди. Лекин нимани олишни билмайман. 30-размер умуман йўқ.

Биз «Болалар дунёси» магазинига «кўргазма-савдо»нинг биринчи куни соат 4 да кирдик. Прилавкада «корхона вакили» деб ёзиб қўйилган вивеска турарди. Вакил эса ўз ўрнида йўқ эди. Бу тушунарли эди: танқидни ким ҳам ёқтиради.

Кўргазма-савдога «Болалар дунёси» магазини ва тикувчилик бирлашмаси ходимлари биргаликда якун ясашди. Харидорлар эҳтиёжи бўлимининг бошлиғи М. Дорфман шундай фактларни келтирди: «Кўргазма — савдо»га тикувчилик бирлашмаси 64 минг сўмлик маҳсулот берганди. Лекин уларнинг ассортименти жуда чекланган. Фақат учта янги моделдаги буюм бор эди. Сифат белгиси бўлган буюм эса биронта ҳам йўқ. Секцияларни тўлдириш учун савдо ходимлари омборларда илгаридан ётган, харидорга зарур бўлмаган буюмларни олиб чиқиб қўйишди.

Мана, бунинг натижаси. Кўргазма-савдода «фигаро» пардозли битта кўйлак сотилди. Аслида улар 5,9 минг сўмлик эди. 24—26 размерлардаги 355 та катакли кўйлакнинг 106 таси, 32—36 размерли 452 та кўйлакнинг 41 таси сотилди. Ёқасида катта юлдузи бўлган матросча кўйлакни ҳам харидорлар яхши олишмади. Кўпгина харидорлар ҳайрон эди: «Нега матросча кўйлакнинг ёқаси тескари қилиб тикилган, эҳтимол тикувчилар янглишгандир?» Албатта, улар бу модельерларнинг «ижоди» эканлигини англашмасди.

Тикувчилик бирлашмасида ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажмида 60 процент маҳсулот болалар ассортиментидан иборат. Корхона турли-туман буюмлар ишлаб чиқариш учун барча имкониятларга эга. Илгариги кўргазма-савдоларда балиқ расми туширилган кўйлакларни суюб харид қилишган эди-ку. Нега бундай буюмлар бугунги савдода йўқ?

В. ЛАПИНА.

• ПЛАНЛАШТИРИШНИ ЮКСАК ДАРАЖАГА КЎТАРАЙЛИК • ТОШКЕНТ МЕБЕЛИГА — ДАВЛАТ СИФАТ БЕЛГИСИ • МОДДИЙ-ТЕХНИКА ТАЪМИНОТИНИ ЯХШИЛАЙЛИК
• ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ БОЛАЛАР УЧУН АТАЛГАН БУЮМЛАР СИФАТИНИ ЯХШИЛАШИ ЛОЗИМ

Бугун Тошкент тўқимачилик комбинатида

• *Ишчи-ёшларга ғамхўрлик қилайлик*

МУРАББИЙНИНГ САХИЙ ҚАЛБИ

«Улар бизнинг фахримиз!» — пардозлаш фабрикасининг «Қизил бурчаги»да бўлиб ўтган мураббийларнинг ёш ишчилар билан учрашуви шундай деб аталди. Ҳозирги пайтда фабрикада 230 тажрибали ишчи, мастер, мутахассис мана шу фахрли номга эга.

...Саҳнага босма цехининг раклисти Игорь Алексеевич Тумаев кўтарилади. У фабрикага 18 йил бурун келган эди. Бу вақт мобайнида касбини мукаммал эгаллади, бўёқлар рецептурасини, босма машина тузилишини атрофлича ўрганди. Тумаев бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси мусобақада бир неча марта ғолиб чиққан. Ҳозир бу коллективга юксак ишонч билдирилиб, Сифат белгиси бўлган ва «Н» (Янгилик) индекси билан газлама ишлаб чиқариш вазифаси топширилди.

Игорь Алексеевич ўз тажрибаси ва билимини ёшлар билан бажонидил баҳам кўради. Сергей Интин ва Алишер Каримов унинг оталиғида ишлашади. Иккиси ҳам комбинатга комсомол йўлланмаси билан келишган.

Биринчи навбатда мен ёшлар бутун иш циклини тез ва яхши ўзлаштириб олишлари ҳақида қайғураман, — дейди И. Тумаев. — Лекин мақсад уларни фақат ўз касбининг устаси қилиб тарбиялашдан иборат эмас. Биз суҳбатлашганимиз д а тез-тез оила фаровонлиги, аёлларга ҳурмат, тўғрилик, мардлик ҳақида сўз юритамиз. Шогирдларим яхши мутахассислар ва яхши ходимлар бўлишади, деб умид қиламан.

— Мен фабрикага биринчи марта келганимда, —дейди Тумаевнинг шогирди Сергей Интин,—мен ҳатто раклистлик қандай касблигини ҳам билмасдим. Дастлаб жуда оғир бўлди. Лекин ёнимизда ҳамиша устозимиз бўларди. Бу ердаги меҳнат фаолиятимиз давомида Алишер иккимиз учун Игорь Алексеевич энг яқин дўст бўлиб қолди.

Любовь Ивановна Клементьева фабрикада 30 йилдан бери меҳнат қилади. Чорак асрдирки, у опаль бўлимида мастер ёрдамчиси бўлиб ишлаяпти.

Ҳозир Любовь Ивановна 1981 йил ҳисобига ишлаяпти. КПСС XXVI съезди шарафига унинг бригадаси хом ашёни тежаш, бракни камайтириш ҳисобига 260 минг метр газлама ишлаб чиқариш мажбуриятини олди.

Любовь Ивановна мураббийчиликка кўп эътибор беради. Ўнлаб ёш қизларни у опаль машинасида ишлашга ўргатди.

Ҳозирги пайтда у Фарида Тольянова, Асапой Раззоқова, Аня Нурбекова ва Назима Файрушинага мураббийлик қилмоқда.

Шулардан бири, Асапой Раззоқова ўз сўзида мураббий ҳақида миннатдорчилик билан гапирди.

—Баъзан жуда қийин бўлади, — дейди Асапой. —Бироқ мен мураббийимга қарайман-да, ўйлайман: унга осонми? У бир жойда 30 йилдан ортиқ вақтдан бери ишлайди. Биз ёшлар баъзан қийинчиликлардан қочамиз. Любовь Ивановна сингарилар эса меҳнатда ва ҳаётда бизга намуна бўлишлари керак.

— Менинг қизларим яхши, — деди Клементьева ўз шогирдлари ҳақида. —Агар бирор кор-ҳол бўлса, мен дарров ўзимга саволга бераман: нимага эътибор бермаганман, нимани ҳисобга олмаганман? Биз шундай ишлаяпмиз, бир-биримизни хафа қилмасликка интиляпмиз.

Кечага раислик қилувчи саҳнага Мария Трофимовна Сорокинани таклиф этади. Ювиш машинаси машинисти, коммунистик меҳнат зарбдори М. Т. Сорокина фабрикада 30 йилдан бери ишлайди. Бу йиллар мобайнида у аъло меҳнат қилди. Ҳозир унинг меҳнат календарида 1981 йилнинг июнь ойи бошланди. Планга қўшимча йил охиригача 6 миллион сўмлик газлама беради.

Йиллар мобайнида тўплаган тажрибасини у ёшларга беради. Унинг кўп шогирдлари ҳозир мустақил ишлашаяпти.

—Мураббийлик оғир ва серташвиш иш, — деб тан олди Мария Трофимовна.—Ҳар хил қизлар билан ишлашга тўғри келади. Уларнинг тақдири ва характерлари турлича. Лекин шу пайтгача барча шогирдларим билан илиқ муносабатда бўлиб келяпман. Яқинда улар «учирма» бўлишади, ўринларига янгилари келади. Афтидан, мен ёшларга, шу ерда ишларканман, мунтазам устозлик қиладиганга ўхшайман.

Мария Трофимовнанинг шогирди Гуля Алимова шундай деб ваъда берди:

—Мен ўз касбимни эгаллаб олгач, мутахассис бўламан. Шунда бу ишга бошқаларни ҳам ўргата бошлайман. Худди Мария Трофимовна сингари мураббий бўламан.

Учрашувда қатнашаётган мураббийларнинг энг ёши Татьяна Анатольевна Курамшина—Шигаревадир.

У меҳнат фаолиятини ўн йил муқаддам аппаратчиликдан бошлади. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда Тошкент политехникумини битирди. Ҳозир пардозлаш цехида инженер-техник бўлиб ишлаяпти.

Татьяна Анатольевна меҳнат қилаётган цех йилдан-йилга газлама сифатини яхшилаяпти. Бунга қайта ишлаш технологиясини тинмай такомиллаштириш орқали муваффақ бўлиняпти. Бунда коммунистик меҳнат зарбдори Курамшина — Шигареванинг катта улуши бор.

Мураббийдан намуна олиб, Татьяна Анатольевнанинг шогирди Наташа Пашкова топшириқларини ортиғи билан адо этяпти, коммунистик меҳнат зарбдори унвонини олиш учун курашаяпти. Лекин у фақат ўз мураббийсига тенглашишга ҳаракат қилиш билан кифояланиб қолмаяпти. Наташанинг орзуси инженер-химик, дипломли мутахассис бўлиш.

—Татьяна Анатольевна, Сизнинг ўқишингиз иш сифатига таъсир қиладими? — деб учрашувни олиб бораётган киши берган саволга у шундай жавоб қилди:

—Ҳа, таъсир қилди. Техникумда ўқиш мени яхши ишлашга, фабрикада ишлаш эса яхши ўқишга ундади.

Раҳима Нишоновна Ҳожиакбарова тайёр газламани йиғиш участкаси бригадири —авлоди ҳам тўқимачи бўлган. Уни бу касбга комбинатда 40 йил ишлаган отаси Нишон Нурматов қизиқтирган, Ҳозир унинг қизи Раҳима ва Раъно шу ерда ишлаяпти.

Раҳима Нишоновнанинг кўпгина яхши фазилатлари бор. У тез, аниқ, сифатли ишлайди, эътиборли. Иш ундан шуни талаб этади. Раҳима Нишоновна бошчилик қилаётган бригадада қолоқлар йўқ. Лекин бу аёл фақат ишдаги фазилатлари билан ажралиб турмайди. Унинг одамийлиги ҳақида Ира Марошниченко шундай деди:

—Мен биринчи марта фабрика остонасига қадам қўйганимда жуда ҳаяжонланган эдим, бу ерда ҳамма нарса мен учун нотаниш эди. Шунда ёнимга ажойиб, ғамхўр мураббийим Раҳима Нишоновна келди. Унинг илиқ сўзлари ва ўгитларидан бу ерда дастлаб киши ўзига ишониши лозимлигини билдим.

Ташаккур сўзлари, қарсаклар, музика — булар ҳаммаси залда тантанавор, ҳаяжонли ҳолатни юзага келтирганди.

Кечани ўтказишда вокаль-чолғу бадиий ҳаваскорлик ансамбли бастакорлари фаол иштирок этишди. Комбинатда бундай кечалар ўтказиш яхши анъана бўлиб қоляпти.

И. НИКИТИНА.

ЎЗГАЛАРГА ҲАМ ЎРГАТ

Тошкент тўқимачилик комбинати коммунистлари цех ҳисобот-сайлов йиғилишларида ўз диққат-эътиборларини янгийўлликларнинг «Қолоқларсиз ишлайлик» ташаббусини кенг ёйишга диққат-эътиборни қаратдилар. Бу борада партия аъзоси бўлган мураббийлар намуна бўлишлари керак.

Ёш коммунист калаваловчи Раиса Киряева калавалаш-тандалаш цехида (2-фабрика) ўн йилдан бери ишлаяпти, ўз касбининг устаси. У 200—220 килограмм биринчи сорт ип йигириб, топшириқларини 120—125 процент бажаряпти.

Ўз вақтида унга Мария Феодоровна Ломова касб маҳоратини ўргатганди. Эндиликда унинг ўзи шогирдлар тарбиялаяпти. Ҳозирги пайтда тажрибали ишчи ёш калаваловчилар Гуля Тўхтабоева ва Венера Харисовага устозлик қиляпти. Қизлар ҳозир сменада 130—140 килограмм ип йигиряпти. Келгусида улар бу кўрсаткични 160 килограммга чиқаришмоқчи. Мураббий бунга амин. Собиқ шогирди Н. Қўлдошева ҳам илгари шундай ишлаганди. Эндиликда у илғорлар билан тенглашди.

Қизнинг кайфияти зўр. Ишлари жойида, орзуси ушалди—у тўқимачилик институтининг биринчи курс студенти. Р. Киряева ва Н. Қўлдошевадан ибрат олиб, унинг кўпгина дугоналари йиллик топшириқни 7 ноябрга бажаришга аҳд қилишди.

А. ГЕХТЛЯР.

400 ЯНГИ МАШИНА

Комбинатда ишчиларнинг социалистик мажбуриятларини инженерлик жиҳатидан таъминлаш бўйича кўп иш қилиняпти. Бу йил бу борада ишлаб чиқаришга 150 га яқин инженер-техниклик тадбири жорий этилади. Бу меҳнат унумдорлигини оширишиш, иш шароитини яхшилаш имконини беради. Корхонага 300 минг сўм фойда келтиради, 60 ишчини бошқа участкаларга ишга ўтказиш имконини беради.

Ҳозирги пайтда фабрикани техник жиҳатдан қайта қуроллантириш жадал давом этяпти. Йил бошидан бери 400 дан ортиқ янги ускуна ўрнатилди, 20 та эски машина ва станок модернизация қилинди.

• **Коммунистлар олдинги маррада**

БРИГАДИРНИНГ ИБРАТИ

Тошкент экскаватор заводи биринчи механика цехидан съезд олди мусобақасида ғолиб чиққанлиги учун Ғамилжон Содиқов бошлиқ комсомол — ёшлар бригадасига қирмизи вимпел топширилди. Цех партия ташкилотининг секретари Николай Терешенко вимпелни топшира туриб бригадирни партия топшириғини муваффақиятли бажарганлиги билан табриклади. Ёш коммунист узоқ вақт қолоқлар қаторида келган ёшлар коллективига бошчилик қилиб, уни илғорлар сафига чиқарди.

Ғамилжон ишни йигитларни тўплаб, улар билан сидқидилдан гаплашишдан бошлади. Яхши ишлаш учун нима халақит бераётганини ҳар бир кишидан суриштирди. Шундан кейин «Мен ясагандек яса!» принципи асосида ўқиш бошланди. Ишга янги келган йигитлар бригадирнинг моҳирлигини билиб олдилар. Бригадир ҳамма станокларда жуда соз ишлади. Шунинг учун ҳам ёшлар Ғамилжондан маҳорат сирларини бажонидил ўрганиб олдилар.

Бригадир ҳар бир кишига кўмаклашди, камчиликларнинг сабабларини қунт билан тушунтириб берди. Йигитларнинг иши юриша бошлагандан кейин, Содиқов маслаҳатлашиш учун бригада аъзоларини тўплади. Ҳар бир кишига ўз имкониятларини белгилаб олишни таклиф қилди, бригадада ўзаро мусобақани авж олдиришни тавсия этди.

Мусобақада бригадирнинг ўзи намуна бўлмоқда. У хизмат қилиш зонасини кенгайтирди, нормадаги учта ўрнига олтита токарлик ярим автоматида ишлай бошлади. Шу билан бирга топшириқни бир ярим баравар ошириб бажарди.

Ёш станокчилар экскаваторлар учун деталларни ҳозир графикда белгиланганидан ўзиб тайёрламоқдалар. Шу билан бирга улар тайёрлаган деталлар нуқул юқори сифатлидир. Энди коллективда қолоқлар йўқ. Ғамилжон Содиқов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси йиллик планни муддатидан илгари бажарганлиги тўғрисида Октябрнинг 63 йиллиги арафасида рапорт берди.

(ЎзТАГ).

«Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмаси 3-босмахонасининг полиграфчилар коллективи улуғ сана—КПСС XXVI съезди шарафига бошланган умумхалқ мусобақасини тобора авж олдирмоқдалар. Мана бу фотолавҳада босмахона 2-цехининг илғор печатниги, коммунистик меҳнат зарбдори Мақсуда Тўлабоева акс этган. Съездолди меҳнат вахтасида туриб меҳнат қилаётган бу илғор печатник шу кунларда 1983 йилнинг иккинчи ярми топшириқларини адо этяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

«Ўзбекбирлашув»га қарашли Қўқон консерва заводининг маҳсулоти халқаро бозорга чиқди. Корхона коллективи Польша Халқ Республикаси кооператорларининг буюртмасини муддатидан илгари бажариб, уларга юз минг банкага яқин помидор пастаси жўнатди. Қўқонликлар Германия Демократик Республикасига консерва қилинган йигирма тонна асал жўнатишди.

* * *

Мўйноқ районидаги балиқчилик хўжаликлари балиқ сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Кўллар ва сув ҳавзаларини балиқларга тўлдиришда актив ишлаганликлари, балиқ човоқларини яхши парвариш қилганликлари туфайли бу муваффақиятга эришилди.

* * *

Наманган шойи газламалар комбинатининг ишчилар ошхонасида янги «официант» пайдо бўлди. Турли хил овқатларни тарқатувчи янги автомат линия — «Славянка» бир вақтнинг ўзида юздан кўп кишига хизмат қилади. Энди ошхонада ўн минут ичида овқатланиб олиш мумкин.

* * *

Чортоқ пахта заводи меҳнаткашлари ўзларининг ёрдамчи хўжаликларидан ҳар куни янги соғилган сут ола бошладилар. Бу ерда 29 бош қорамол боқилмоқда. Пахтакорларнинг маҳсулот «цехида» лимонзор ҳам бўлиб, витаминга бой бу мева шу йил ҳосил берди.

* * *

«Умумий овқатланиш» Қўқон трестида «яшил цех» фойдаланишга топширилди. Умумий майдони бир гектар бўлган бу типовой теплицани трест ходимлари ўз кучлари билан қурдилар. Шу кунларда ойна остидаги полизда дастлабки ҳосил етишмоқда. «Яшил цех»нинг бутун маҳсулоти ҳар йили шаҳардаги мактаблар ва заводларнинг ошхоналарига етказиб берилади.

* * *

Академик Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг олимлари хризантеманинг ўн бешта янги навини яратдилар. Булар орасида «Ўзбекистон юбилейи» ва бошқалар алоҳида ажралиб туради. Бу навлар СССР Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида гулларнинг кузги кўригида юқори баҳо олган. Кузги гуллар янги навларининг қаламчалари Ўзбекистон, Туркманистон хўжаликларига, Сочидаги гулчилик институтига юборилди. Хризантеманинг 220 хилдан иборат коллекциясига эга бўлган бирлашма олимлари ана шу гул устидаги селекция ишларини давом эттирмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ШОНЛИ САНА

ГАВАНА. Куба республикаси ўз тарихидаги шонли санани нишонламоқда: Американинг оролда иш кўриб келган ҳамма компаниялари 20 йил муқаддам революцион ҳукуматнинг декретига биноан давлат ихтиёрига олинган эди. Ўшанда АҚШнинг мамлакат экономикаси жуда турли тармоқларини, шу жумладан, химия, металлургия, машинасозлик, озиқ-овқат, тўқимачилик, тикувчилик саноатини назорат қилиб турган 166 монополияси ва фирмасига қарашли капиталлар ва мол-мулк ёш мустақил давлат қўлига ўтган эди.

Шу муносабат билан «Гранма» газетаси бундай деб ёзади: революцион ҳукуматнинг қатъий чораси Қўшма Штатларнинг Куба билан савдо-сотиқни тақиқлаб қўйганлигига жавоб бўлган эди. Кубани ўз мустамлакаси деб билиб келган Америка империализми савдо-сотиқни тақиқлаш орқали ёш давлатнинг экономикасини бўғиб ташлашга, уни хом ашёдан ва зарур саноат машина-ускуналаридан маҳрум қилишга уринган эди. Бироқ империалистлар янглишдилар: савдо-сотиқ тақиқлаб қўйилиши асосий ишлаб чиқариш воситаларини давлат қўлига ўтказиш жараёнини тезлаштирган, социалистик ишлаб чиқариш муносабатларига асос солган бир омил бўлди. Америка мол-мулкининг Куба давлати ихтиёрига ўтказилиши озодлик оролининг суверенитетини мустаҳкамлашга олиб келди.

ТУРИЗМ РИВОЖЛАНМОҚДА

БЕРЛИН. ГДР пойтахтида Германия — Совет дўстлигини мустаҳкамлашга хизмат қилувчи туризмнинг 25 йиллиги шиори остида очилган фотовиставка иккала қардош мамлакат ўртасидаги туристик алоқаларнинг ривожини тасвирлайди. Виставка томошабинлари Совет Иттифоқининг «Интурист» жамияти билан ГДР саёҳат бюроси ўртасидаги ҳамкорликдан далолат берувчи кўпдан-кўп фотоматериаллар ва ҳужжатлар билан танишадилар.

Бу ҳамкорлик бошланган пайтда иккала мамлакат бир-бирига йилига атиги икки мингдан сал кўпроқ саёҳатчи юборар эди. Совет Иттифоқи билан ГДР ўртасида сиёсий, иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий алоқаларнинг тез ривожлантирилиши ўзаро туристлар юбориб туришни кескин кўпайтиришга имкон берди. Шу йил кўкламда қардош мамлакатдан келган икки миллионинчи саёҳатчи СССРда меҳмон бўлди.

ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН КОМПЛЕКС

УЛАН-БАТОР. Халқ Монголиясида Совет Иттифоқининг техникавий-иқтисодий ёрдами билан қурилган катта қишлоқ хўжалик объекти— «Улан-Толгой» деб аталган ихтисослаштирилган сут-сабзавотчилик хўжалиги ишлай бошлади.

Янги комплекс тўла-тўкис механизациялаштирилган, замонавий қишлоқ хўжалик техникаси билан таъминланган. Хўжалик йилига 4000 тоннага яқин сут, икки ярим минг тоннадан ортиқ картошка ва 1800 тонна сабзавот етиштира олади.

Республиканинг муҳим саноат маркази— Эрдэнэт яқинида жойлашган бу хўжалик шу шаҳар меҳнатчиларини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашда муҳим роль ўйнайди. Комплекснинг барпо этилиши СССР билан МХР ўртасида мустаҳкамланиб бораётган қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликнинг ёрқин далилидир. Хўжалик бу ерда ўтказилаётган анъанавий монгол-совет дўстлиги ойлиги кунларида ишлай бошлаганлиги диққатга сазовордир.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ ЎҚУВЧИЛАРГА ХИЗМАТ ҚИЛМОҚДА

ПРАГА. Чехословакия телевидениесининг рус тилини ўрганувчи 5-синф ўқувчилари учун тузилган программасининг янги туркуми «Дўстларимизнинг тили» деб аталади. Бу программадаги эшиттиришлар мактаб ўқувчиларини совет фани, техникаси ва маданияти ютуқлари билан таништиради.

Чехословакиянинг маориф системасида телевидение мустаҳкам ўрин олди. 17 йилдан буён мактаб синфларида зангори экранлар ишлаб турибди. Шу йиллар ичида турли синфларнинг ўқувчилари учун неча минглаб фильмлар яратилди.

Бу йил афғон мактабларида машғулотлар одатдагидек март ойида эмас, балки сентябрь ойида бошланди. Реакция ва империализм малайларининг юзларча қишлоқларни талаб мактабларга ўт қўйишлари натижасида шундай ҳолат юзага келди. Лекин афғон революцияси душманларининг ўқув машғулотларини нормал ўтишини барбод этиш йўлидаги кирдикорлари амалга ошмади. Мамлакат раҳбарларининг кўрган кескин амалий чоралари туфайли бу йил ўқув машғулотларига бир миллиондан ортиқ болалар жалб қилинди. Ҳозир бутун мамлакат бўйича вайрон этилган мактабларни тиклаш ва янгиларини бунёд этиш ҳаракати кенг авж олган.

СУРАТДА: Жалолобод яқинидаги Самархел қишлоғидаги мактаб ўқитувчиси Сайфулло Риёзулло тарих дарси ўтказиш жараёнида. Бу мактабда ҳозирги пайтда 300 ўқувчи ўқийди.

ТАСС фотохроникаси.

МАШИНАСОЗЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

БУХАРЕСТ. Брашов трактор заводи ишга туширилган кундан бери бу ерда 750 мингта трактор тайёрланди. Юбилей машинасини йиғиш шарафига корхонанинг энг яхши кишилари ва СССР ёрдами билан қурилган шу заводда 1946 йилда биринчи трактор ишлаб чиқарилганлигини эсда тутувчи ветеранлар муяссар бўлдилар.

Ҳозир Руминия машинасозлик саноатининг бу энг катта корхонаси мамлакат тракторсозлигининг байроқдоридир. Завод турли нусхалардаги 30 типга яқин трактор ишлаб чиқармоқда. Яқинда бу ерда 360 от кучи қувватига эга бўлган янги машиналарнинг дастлабки туркуми ишлаб чиқарилди.

Брашов заводининг маркаси қўйилган тракторлар дунёнинг қарийб 60 мамлакатига экспорт қилинмоқда.

КОММУНИСТИК ЁШЛАРНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

ПАРИЖ. Франция Коммунистик ёшлар ҳаракатининг бош секретари П. Зарка бундай деди: ҳозирги вақтда президент сайлови вақтида Франция Коммунистик партиясининг Бош секретари Ж. Марше номзодини қуллаб-қувватлаш — бу ҳаракатнинг асосий вазифаларидан биридир. Франция Компартияси томонидан номзоди кўрсатилган Ж. Марше мамлакатдаги коммунистик ёшларнинг ҳам номзоди, деб ҳисобланади.

Франция Коммунистик ёшлар ҳаракати раҳбарлиги бу ҳаракатнинг фаолиятини кучайтириш мақсадида ноябрь ойининг бошларида Коммунистик ёшларнинг сафларини жипслаштириш учун кураш ҳафтасини ўтказиш ҳақида қарор қабул қилди. Бошқа тадбирлар ҳам белгиланди. «Авангард» журналини — ишчи-ёшлар ўртасида кенг тарқатиш кунларини ўтказиш, Франция Компартиясининг 60 йиллиги байрамида қатнашиш шундай тадбирлардандир.

МИНИСТРНИНГ АЙТГАНЛАРИ

СОЛСБЕРИ. Зимбабве Республикаси соғлиқни сақлаш министри Г. Ушевкунзе медицина ходимларининг кенгашида шундай деди: Зимбабве ҳукумати социалистик жамият қуриш учун мустаҳкам негиз вужудга келтириш мақсадида барча социал-иқтисодий муассасаларни демократлаштириш программасини амалга оширишга қатъий қарор берган.

Социализм қурилишига ўтиш—мураккаб вазифа, деди у. Республика ҳукуматининг мустамлакачилик ва ирқчилик сарқитларини тугатиш йўлида сарфлаётган куч-ғайратлари реакция кучларининг қатъий қаршилигига дуч келмоқда. Ватанпарварлик фронтининг сайловда эришган ғалабаси миллий озодлик жараёнининг бошланиши бўлди, холос.

Мустамлакачил а р, деди министр, зимбабвелик туб аҳолини ердан, кун кечириш воситаларидан, сиёсий ҳуқуқлардан маҳрум этдилар. Улар мамлакат аҳолисини арзон ишчи кучига, эксплуатация объектига айлантиришни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйган эди. Мустамлака зулмининг умумий системасида соғлиқни сақлаш фаолиятининг бошқа соҳалари сингари камчиликни ташкил этган бир ҳовуч кишиларга хизмат қилишга мослаштирилган эди.

Ҳозирги вақтда, деди у, Зимбабве ҳукумати соғлиқни сақлаш системасини тубдан қайта қуришга, ундан янги давлатнинг барча гражданларини баҳраманд қилишга қаратилган қонунларни ишлаб чиқмоқда.

ХАНОЙ ТЕАТРИДА ПРЕМЬЕРА

ХАНОЙ. Мамлакатдаги энг ёш театр ва республикада биринчи бўлган Ханой ёш томошабинлар театри репертуарига яна бир совет пьесаси қўшилди. Дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида Совет—Вьетнам шартномаси имзоланган куннинг икки йиллиги ва Улуғ Октябрнинг 63 йиллиги арафасида В. Розовнинг «Оқ йўл!» пьесаси асосидаги спектакль кўрсатилди. Вьетнамлик томошабинлар премьерани қизғин кутиб олдилар. Маҳаллий матбуот постановканинг оригиналлигини алоҳида қайд этмоқда. Спектаклни театрнинг бош режиссери, театр санъати давлат институти (ГИТИС)ни битириб чиққан қиз Фам Тхи Тхань саҳналаштирди.

«Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

«АВТОБУС ҚАЧОН КЕЛАДИ?»

Шу сарлавҳали материалда 14-маршрут бўйича қатнаётган автобуслар кечқурунлари жуда камайиб кетиши, йўловчиларни куттириб қўяётгани танқид қилинган эди.

«Главташпассавтотранс»дан хабар берилишича, бу маршрутдаги автобусларга йўловчилар кечаси жуда кам чиқаётгани ва параллел транспортлар мавжудлиги туфайли кечки соатлар қисқартирилган экан.

ХАТ БОСИЛМАДИ, АММО ЧОРА КЎРИЛДИ

ИНОБАТГА ОЛИНДИ

Редакцияга келган хатлардан бирида Шарқ тонги кўчасидаги 13-уйнинг шифер томидан чакки ўтаётгани, коридорлар қаровсизлиги танқид қилинган эди.

Чилонзор район уй-жой ишлаб чиқариш эксплуатация тресги бу уйни яқин фурсат ичида ремонтдан чиқаришини хабар қилди.

ГРАФИК АСОСИДА.

Ўзбекистон яйлов мелиорация — қурилиш бирлашмасига қарашли Тошкент механизациялашган кўчма колоннасидан В. К. Ветров бошлиқ илғор пармалаш бригадаси тиғиз график асосида меҳнат қилмоқда. Мелиораторлар шахсий беш йилликни муддатидан илгари бажариб, 112 та артезиан қудуғини фойдаланишга топширдилар.

Пармаловчилар йил охиригача яна 20 та қудуқ пармалаш юзасидан ўз зиммаларига мажбурият олдилар.

СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводининг ишчан коллективи ишлаб чиқараётган трактор ва прицеплар мамлакатимиз деҳқонларининг энг яқин ёрдамчилари бўлиб қолдилар. Тракторсозлар шу долзарб кунларда пахтакорлар буюртмаларини ҳам зудлик билан адо этиб, ўз маҳсулотларини пешма-пеш жўнатиб турибдилар.

СУРАТДА: заводнинг тайёр маҳсулотлар майдонида жўнатишга ҳозирланган янги прицеплар.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

МАҲАЛЛАДА НИМА ГАП?

МАЗМУНЛИ СУҲБАТ

Акмал Икромов районидаги Акмал Икромов номли маҳалла аҳолиси учун саломатлик ҳақида суҳбатлар уюштирилди. Бу суҳбатлар юқумли ва тез тарқалувчан касалликларнинг дастлабки аломатлари ва уларга қарши қандай курашиш лозимлиги мавзусига бағишланди.

Айниқса, сариқ касаллиги, грипп, қутуриш каби оғир асорат қолдирувчи касалликлар суҳбатнинг асосий мавзуи қилиб олинди. Бундай касалликларнинг тарқалмаслиги учун нималар қилиш кераклиги, меҳнат ва турмуш гигиенаси ҳақида атрофлича фикр юритилди.

Умуман, маҳаллада медицина пропагандаси, профилактикасига оид лекциялар тез-тез ўтказиб турилади. Бу ишда 6-шаҳар поликлиникасининг шифокорлари яқиндан ёрдам бермоқдалар. Айниқса маҳалла аҳолиси бош врач Шоира Азизова, бош врач ўринбосари Дониёр Нормуродов, врачлар Дилбар Нажимова, Умида Асадуллахўжаеваларнинг мазмунли суҳбатларидан мамнун бўлдилар.

Бундай суҳбатлардан кейин Абдулла Қаҳҳор номидаги маданият уйи ҳаваскорлари концерти томоша қилинди.

Л. ҲАМИДОВ.

ҲАМИША ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ БИЛАН ҲАМНАФАС

ЭРТАГА ТОШКЕНТДА ЎЗБЕКИСТОН ЁЗУВЧИЛАР СОЮЗИНИНГ VIII СЪЕЗДИ ОЧИЛАДИ. УНДА РЕСПУБЛИКА СЎЗ УСТАЛАРИНИНГ ЎТГАН ЙИЛЛАРДАГИ ИШЛАРИГА ЯКУН ЯСАЛАДИ, КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛИШ, СЎЗ УСТАЛАРИ ИЖОДИНИНГ ҒОЯВИЙ-БАДИИЙ САВИЯСИНИ ЯНАДА ОШИРИШ ЮЗАСИДАН ЯНГИ РЕЖАЛАР БЕЛГИЛАНАДИ.

СЪЕЗД ОЧИЛИШИГА БАҒИШЛАНГАН БУГУНГИ МАТЕРИАЛЛАР РЕСПУБЛИКА ЁЗУВЧИЛАР ТАШКИЛОТИ КЎП ҚИРРАЛИ ВА САМАРАЛИ ФАОЛИЯТИНИНГ БАЪЗИ ҚИРРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА ҲИКОЯ ҚИЛАДИ.

ЯНГИ ЗАФАРЛАРГА ДАЪВАТ ЭТИБ

Комил ЯШИН,

Ўзбекистон Ёзувчилар Союзи правлениесининг биринчи секретари.

Барча совет кишилари, дунёдаги ҳамма прогрессив кучлар шу кунларда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Марказий Комитетнинг октябрь Пленумида сўзлаган ёрқин нутқи, Пленум материаллари ҳамда ўнинчи чақириқ СССР Олий Совети IV сессияси материаллари таассуроти остида яшамоқдалар.

Бу тарихий ҳужжатлар партиямизнинг совет кишилари фаровонлигини янада ошириш, жамиятимизнинг тобора гуллаб-яшнашига қаратилган йўли қатъий эканлигини яна бир бор тўла намойиш этди.

Партиямизнинг оталарча ғамхўрлигидан баҳра олган, илҳоми жўш урган халқ буюк Ленин кўрсатган йўлдан ўзининг ёрқин келажаги сари дадил одимламоқда.

Шуниси қувончлики, мамлакатимиз, шу жумладан республикамиз сўз усталари, халқнинг улуғвор одимларига ўз асарлари билан ҳисса қўшмоқдалар.

Бу йилги рекорд пахта ҳосили учун бўлган кураш мисолида буни яққол кўриш мумкин. Пахта йиғимтеримининг долзарб кунларида ўнлаб ёзувчилар бригадалари республика далаларига йўл олишди. Улар «оқ олтин» қаҳрамонлари билан ёнма-ён турдилар. Ўзларининг оташин сўзлари билан уларни янги жасоратларга илҳомлантирдилар. Илғорларнинг тажриба ва маҳоратини барчанинг мулкига айлантириш, мавжуд камчиликларни очиб ташлаш ва уларни тузатишга кўмаклашиш йўлида ҳам кўпгина ишлар қилинди.

Бу улкан кампанияда адабиётимизнинг ҳурматли оқсоқоллари ҳам, ижодкор ёшлар ҳам — прозаиклар, публицистлар ва драматурглар, шоирлар ва очеркчилар актив иштирок этдилар.

Халқ ҳаётида сўз ва иш билан актив иштирок этиш, халқ билан ҳамиша ҳамнафас бўлиш — ўзбек совет адабиётининг асосчиси, оташин инқилобчи шоир Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий томонидан бизга васият қилиб қолдирилган анъанадир. Шоирнинг 90 йиллиги яқиндагина совет мамлакатининг адабий жамоатчилиги томонидан кенг нишонланди. Бу ажойиб анъана Ойбек ҳамда Ҳамид Олимжон, Ғафур Ғулом ва Сергей Бородин, Шайхзода ва Миртемирлар томонидан мерос қилиб қолдирилган. Бу анъана бугунги кунда ижодий давом эттирилмоқда, янги мазмун билан бойиди. Ўзбекистон ёзувчилари совет мамлакатининг барча адабиётчилари, бутун совет халқи билан бир сафда туриб, КПСС XXV съезди тарихий қарорлари белгилаб берган улкан вазифаларни ҳал этиш, ўнинчи беш йиллик топшириқларини бажариш учун илҳом билан, фидокорона кураш олиб бордилар.

Ўзбекистон ёзувчиларининг еттинчи ва саккизинчи съездлари ўртасидаги давр адабий ижоднинг барча жанрларида сезиларли ютуқларга бой бўлди. Проза ва поэзия, драматургия, публицистика, адабиётшуносликда янги ёрқин асарлар пайдо бўлди.

Албатта, газета мақоласи ҳажми бизнинг кўп жанрли адабиётимиз тараққиётининг проблемалари ҳамда ютуқларини ҳар томонлама акс эттириш имконини бермайди. Шунинг учун йирик асарлар устидагина тўхтаб ўтмоқчиман.

Республикамиз ёзувчилари ўтган давр мобайнида юзага келган мустаҳкам анъаналарга асосланиб, замонавий рус ҳамда кўп миллатли совет адабиёти сўз усталарининг бой тажрибасидан ижодий ўрганиб, бир қатор ғоявий жиҳатдан етук, бадиий мукаммал асарлар яратдилар. Уларда социалистик воқелигимизнинг улуғворлиги, совет кишиларининг фидокорона меҳнати ва юксак маънавий фазилатлари ёрқин акс эттирилди. Бу асарларда давримизнинг муҳим проблемалари ўзининг бадиий ифодасини топди, характерли жараёнлар ва янгиликлар чуқур ва ҳар тарафлама тадқиқ қилинди.

Шу муносабат билан, энг аввало, Ш. Рашидовнинг «Ғолиблар» янги романини ҳамда унинг давоми бўлган «Бўрондан кучли» асарини айтиб ўтиш керак. Бутуниттифоқ китобхонининг эътиборини қозонган бу дилогия ҳамда Ш. Рашидовнинг бошқа насрий, публицистик, адабий-танқидий асарлари беш томлик танланган асарлар шаклида Москвадаги «Художественная литература» нашриётида чоп этилди. Бу чуқур партиявий, кўп жанрли ижод, энг аввало, шуниси билан диққатга сазоворки, у социалистик реализм адабиётининг муҳим проблемаларидан бири — юксак ижтимоий ва аҳлоқий идеалларни ўзида мужассамлаштирган ижобий қаҳрамон образини яратиш проблемасини конструктив равишда ҳал этади.

Бугунги ўзбек романи қамраб олган мавзу ва проблемалар доираси жуда кенг. Булар — қўриқ ерларнинг ўзлаштирилиши (Ҳамид Ғуломнинг «Бинафша атри» романи), табиатнигина эмас, балки унинг қурувчиларини ҳам ўзгартириб юборадиган улкан гидротехник иншоот қурилиши («Мирмуҳсиннинг «Чотқол йўлбарси» романи), бугунги қишлоқ хўжалигига раҳбарлик проблемаларини жиддий тадқиқ қилиш (Одил Ёқубовнинг СССР Ёзувчилар союзи мукофотига сазовор бўлган «Диёнат» романи) ва бошқалардир.

Пиримқул Қодировнинг «Олмос камар», Йўлдош Шамшаровнинг «Чироқ», Жонрид Абдуллахоновнинг «Борса келмас», Саъдулла Кароматовнинг «Олтин қум», Ўткир Ҳошимовнинг «Нур борки, соя бор», Ўктам Усмоновнинг «Гирдоб», Шукур Холмирзаевнинг «Сўнгги бекат», Р. Раҳмоновнинг «Қутлуғ қадам» ва бошқа шу сингари ўзига хос, кўп жиҳатдан новаторона асарлар ўзбек романчилиги жавонини бойитди. Иброҳим Раҳимнинг яқиндагина тугалланган «Оқибат» номли романи ҳам ўзининг қизиқ ва чуқур мазмуни билан диққатни жалб этади.

Раҳмат Файзийнинг «Ҳазрати инсон», Жонрид Абдуллахоновнинг «Тўфон», Мирмуҳсиннинг ВЦСПС ва СССР Ёзувчилар союзининг мукофотига сазовор бўлган «Дегрез ўғли» каби асарлари ишчи синфига, унинг қаҳрамонона фаолиятига бағишланган. Олег Сидельниковнинг «Ер остига завқли саёҳат» романи эса Тошкент метроси қурувчилари ҳақида ҳикоя қилади.

20—30-йилларда ишчи синфининг шаклланиши мавзуси Асқад Мухторнинг «Опа-сингиллар», Шамиль Алядиновнинг «Агар севсанг...» сингари асарларида ўзининг бадиий ифодасини топган.

Аммо шуни айтиш керакки, бу муҳим мавзуни ҳар томонлама мукаммал ҳал этилган деб бўлмайди. Шунинг учун ҳам республикамизнинг кўпгина сўз усталари ижодий куч-ғайрати ана шунга сафарбар этилган.

Ўзбекистон адабиётида Улуғ Ватан уруши эзгу, муқаддас мавзуи катта ўрин тутади. Ёзувчи-ветеранлар — Совет Иттифоқи Қаҳрамони Борис Тихомолов ўзининг ҳаяжонлантирувчи китоблари — эсдаликларида, Иброҳим Раҳим «Фидойи» романи, Вали Ғафуров «Вафодор» китобида, Адҳам Раҳмат «Фронт лавҳалари»да бу мавзуга юксак масъулиятни ҳис этган ҳолда ёндошдилар. Борис Пармузиннинг «Бегона шамоллар ҳуружи» роман-хроникаси, Григорий Марьяновскийнинг «Тақдирлар китоби» ҳужжатли повести ўқувчилар томонидан зўр қизиқиш билан кутиб олинди.

Одил Ёқубовнинг «Улуғбек хазинаси», Мирмуҳсиннинг «Меъмор», Т. Қайипбергеновнинг «Маманбий афсонаси» романлари ва бошқа асарлар тарихий мавзуни муносиб ёритиб берди.

Ҳамид Ғуломнинг «Мангулик» романи — тарихий - революцион асар ҳақида алоҳида тўхталиб ўтишни истардим. Бу янги асарда ёзувчи давр руҳига ва характерига чуқур кириб борган, юксак маҳорат билан ва ўзига хос услубда ёзган. Адабиётимизнинг оқсоқоли М. И. Шевердиннинг «Жайҳун» романи ҳам катта қизиқиш билан кутиб олинди. Бу асар унинг йирик асари «Жагарнаут ғилдираги»дан кейин яратилди.

Бошқа бир оқсоқолимиз Александр Удалов эса тарихий-революцион проза жанрида муваффақиятли ижод этаяпти.

Владимир Липко ўзининг «Сенинг ғалабанг» романини Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишлади.

Тарихий-революцион мавзуга қизиқиш сусайиш у ёқда турсин, йилдан-йилга кучайиб, янада жиддийроқ аҳамият касб этаётганини таъкидлаб ўтиш ёқимлидир. Назир Сафаров, Асқад Мухтор, И. Буланов, О. Сидельников, М. Морозов, Г. Ропскийнинг янги китоблари ана шундан яққол далолат бериб турибди.

Шукруллонинг «Жавоҳирлар сандиғи» эсдаликлари нозик ҳаётий кузатишларга ва чуқур ўйларга тўла, ўзига хос асар ҳисобланади, бу прозамизнинг кейинги пайтлардаги сезиларли ва жуда қувончли воқеаси бўлди.

Прозада, драматургияда, поэзияда ҳам ижодкорлар ва асарлар номини яна ва яна давом эттириш мумкин. Улар Ўзбекистондагина эмас, кўп миллатли совет адабиётида ҳам сўнгги йилларнинг сезиларли воқеаси бўлиб қолди. Аммо гап рўйхатда эмас. Асосийси шундаки, бугунги кунда республикамизнинг ҳар бир сўз устаси умумхалқ ишига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшаётганини дадил айтиши мумкин, КПССнинг XXV съезди билан навбатдаги XXVI съезди ўртасидаги вақт ичида улар илҳом билан ҳақиқий ижодий меҳнат қилдилар. Бу меҳнат улуғ халқимиз бахт-саодати йўлида қилинган меҳнатдир.

Осиё ва Африка ёзувчилари билан алоқалар бўйича республика комитетининг ташаббуси билан кейинги йилларда бир қатор халқаро учрашувлар ўтказилди. Уларда совет ёзувчилари ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар, чет эллардаги ҳамкасбларини тўлқинлантираётган проблемалар билан яқиндан танишдилар.

СУРАТДА: польшалик ёзувчилар Ўзбекистон Ёзувчилар союзида.

БИЗНИНГ АНКЕТА

«Ҳозир қандай асарлар устида ишлаяпсиз, ижодий режаларингиз қанақа?» — Мухбиримиз республиканинг бир неча ёзувчиларига ана шу савол билан мурожаат қилди.

Назир САФАРОВ,

Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

— Янги «Момақалдироқ» китобимнинг чиқишини ҳаяжон билан кутяпман. Бу нашр КПСС XXVI съездига совғам бўлади. Бу асаримда икки йигитнинг тақдири, Бухоро амирлиги шароитларидаги ўта драматик тақдири ётади.

Лекин мен оддий кишиларнинг ҳуқуқсизлиги ва қашшоқлигини тасвирлар эканман, уларнинг синфий онглари қандай қилиб муттасил ўсиб борганлигини, ўзларининг рус оғалари билан қўлни-қўлга бериб, ёрқин келажак учун курашга қандай дадил қадам қўйганликларини ёритишга интилдим.

«Мироб» асарим устидаги ишни ниҳоясига етказдим. У «Звезда Востока» журналида эълон қилингандан сўнг Москвада алоҳида китоб бўлиб чиқади.

Ҳозир ўзбек ва белорус киночилари «Иван ботир ҳақида қисса» фильми устидаги ишни ниҳоясига етказишяпти. Бу фильм сценарийсидаги воқеаларга мен уруш пайтида гувоҳ бўлган эдим. Фильм афсонавий партизан ва унинг сафдошлари, мамлакатимиз халқларининг қардошлиги ва бузилмас дўстлиги тўғрисида ҳикоя қилади.

Бу фильм суратга олинаётган шу кунларда мен янги сценарий устида ҳамкасбларим билан иш бошлаб юбордим. У Мирзачўлни ўзлаштирувчилар, замондошларимизга бағишланади.

Асқад МУХТОР,

Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреати.

— Ижодий режалар ҳақида дадил гапириш қийин. Чунки ҳали қоғозга тушмаган ўйларингнинг қандай ифода топишини олдиндан билиб бўлмайди. Лекин, шундай бўлса ҳам, айрим ижодий ниятларимни газетхонлар билан ўртоқлашсам бўлади. Съезддан кейин узоқ вақт ўйлаб юрган бир қиссани ёзишга киришмоқчиман. Унда тарих ҳам, бугунги кун ҳам бўлади.

Сўнгги пайтда анча-мунча шеърлар ёзяпман. Улар ҳам аста-секин тўплам ҳолига келяпти.

«Шарқ юлдузи» журнали ўқувчилари «Бухоронинг жинкўчалари» деган қисса билан танишдилар. Эндиликда у алоҳида китоб бўлиб чиқяпти. «Ёш гвардия» нашриётида эса «Ёш дўстларимга» деб номланган китобимнинг иккинчи қисми босиляпти. Унда ижод ҳақидаги, ёшлар ҳақидаги гурунгларим жамланган. Ғафур Ғулом номидаги бадиий адабиёт нашриёти тўрт томлик асарларимни нашрга тайёрламоқда. Рус тилидаги шеърий тўпламим, «Муштум кутубхонаси» сериясида эса ҳажвий асарларим яқин кунларда ўқувчилар қўлига етади.

Ёзиш-чизиш билан шуғулланадиган одам учун меҳнат қаҳрамонлари билан учрашиш, уларнинг ташвиш ва қувончларига шерик бўлиш жуда муҳим. Шу нуқтаи назардан қараганда Жиззах ва Хоразм областларига қилган сафарим мароқли бўлди. Дала меҳнаткашларининг улкан хирмон учун фидокорона кураши ёзувчиларни ана шу қаҳрамонликни ёрқин акс эттирадиган, талабчан ўқувчининг дидига жавоб берадиган асарлар яратишга ундайди.

ШУКРУЛЛО,

шоир

— Мен ҳамиша шоирман ва ҳеч қачон шеър ёзишни тўхтатмайман. Аммо бошқа жанрларда ҳам бажонидил ишлайвераман. Масалан, тез кунларда Ҳамза номидаги театр коллективи янги комедиямни саҳналаштиришга киришади.

Бир неча шеърлар ёздим, уларни «Совет Ўзбекистони» газетасида ёритишни мўлжаллаб турибман.

Кўнглимда қишлоқ меҳнаткашлари, колхоз ва совхозларимиз ҳақида поэма битиш режам бор. Бу поэмада маълум ҳақиқатларни камроқ такрорлашга интиламан, менга ҳам, ўйлайманки, китобхонга ҳам қизиқарлиси шуки, қишлоқда содир бўлаётган катта ўзгаришлар шунингдек, баъзи хўжаликларда мавжуд бўлган камчиликлар моҳиятига чуқур кириб бориш керак.

Қисқаси, Ўзбекистон ёзувчиларининг съездини ҳамкасбларим қаторида ишчанлик руҳида кутиб оляпман.

Республикамиз ёзувчилари тез-тез дала меҳнаткашлари ҳузурида, корхона ва муассасаларда меҳмон бўладилар. Бу учрашувларда улар ўз ижодий режаларини ўртоқлашадилар, китобхонларнинг фикр ва мулоҳазалари билан ошно бўладилар.

Чапдаги суратда ана шундай учрашувлардан бири акс этган.

Ёш ижодкорлар учун тажрибали сўз усталарининг маслаҳати, йўлланмаси муҳим аҳамиятга эга. Шунинг учун ҳам улар отахон ёзувчиларнинг фикр ва мулоҳазаларига, суҳбатларига катта иштиёқ билан қулоқ тутадилар.

Ўнгдаги суратда: Ўзбекистон халқ ёзувчиси Назир Сафаров ёш ижодкорлар билан суҳбатда.

С. Маҳкамов фотолари.

ЁЗУВЧИЛАР СОЮЗИНИНГ ПЛЕНУМИ

БУГУН

Ҳамид Олимжон номидаги адабиётчилар уйида Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг республика ёзувчилари VIII съездига бағишланган Пленуми бўлиб ўтди.

Унда Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси ва ревизия комиссияларининг ҳисобот докладлари лойиҳалари муҳокама қилинди.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Р. ШАРИПОВ: — Ҳарбий инвалидларга қандай ҳолларда бепул (давлат ҳисобидан) мотоколяска берилади?

Жавоб: Танасининг пастки қисми оғир жароҳатланган ҳарбий инвалидларга социал таъминот органлари бепул (давлат ҳисобидан) мотоколяска берадилар.

Мотоколяска инвалидда лозим бўлган медицина ҳужжатлари бўлганда берилади. Бироқ, инвалид мотоколяскадан фойдаланиш учун лаёқатли бўлганда яъни мотоколяскани ҳайдашга халақит берадиган касалликлари ва тана жароҳатлари бўлмагандагина, мотоколяскани олиш ҳуқуқига эга бўлади.

Инвалидлар қўлда бошқариладиган мотоколяска олишда — зарур бўладиган медицина ҳужжатларига эга бўлиш учун республика, ўлка, область ВТЭКларига мурожаат қилишлари мумкин.

Инвалидга берилган мотоколяска қай даражада уринганлигига қараб туриб, беш йилда бир марта янгисига алмаштириб берилади. Беш йил мобайнида бир марта мотоколяска бепул капитал ремонт қилиб берилади.

* * *

М. УСМОНОВА. Турмуш ўртоғим Улуғ Ватан уруши жангларида ҳалок бўлган, уч фарзанд билан қолганман. Ҳозир 65 ёшдаман. Менинг пенсия ёки квартира олишга ҳаққим борми?

Жавоб: «Давлат пенсияси тайинлаш ва тўлаш тўғрисида» Низомга мувофиқ аёл эрининг қарамоғида бўлса, эри вафотидан сўнг кексалик ёшига етса ёки боқувчиси вафот этганга қадар ёки бўлмаса боқувчиси вафотидан беш йил ўтгандан кейин инвалид бўлиб қолса, пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлади.

Уй-жойи бўлмаган Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва урушда ҳалок бўлганларнинг оила аъзолари ўзлари яшаб турган район ижроия комитетида махсус очилган навбатда туриб, бир йил муддатда квартира олишлари мумкин. Улар қўшимча квартира олиш ҳуқуқига эга эмаслар.

* * *

Ш. ЙЎЛДОШЕВ: Фамилиям икки хил ёзилиб қолган. Уни бир хил қилиб ўзгартиришим мумкинми?

Жавоб: 18 ёшга тўлган ҳар бир совет граждани фамилиясини ёки исмини ўзгартириш ҳуқуқига эга. Бунинг учун пропискада турилган район ЗАГС бўлими мудирига махсус формадаги ариза билан мурожаат қилинади. ЗАГС мудири уй дафтари, туғилганлик тўғрисида гувоҳнома, меҳнат дафтарчаси ёки ўқиш жойидан, турар жойидан справка, паспорт нусхаси ҳамда бошқа яна қандай ҳужжатлар кераклигини айтади.

* * *

Ж. ХОЛИҚУЛОВ: 1978 йили Тошкент политехника институтини тамомлаб, йўлланма билан Тошкент трактор заводида ишлаяпман. Бўйдоқман. Мен ёш мутахассис сифатида навбатдан ташқари квартира билан таъминланишим керакми?

Жавоб: Амалдаги қоидаларга биноан, олий ва ўрта махсус билимга эга бўлган ёш мутахассислар тақсимлаш комиссияси қарорига кўра ўзлари яшаб турган жойдан бошқа жойга ишга борганлари тақдирда уларга квартира берилади. Ўқув юртини тамомлаб, яшаб турган шаҳрида ишлашга қолган ёш мутахассислар бундай ҳуқуқдан фойдалана олмайдилар.

ҚАЛБ САХОВАТИ

И. Печерникова

Ульяновларнинг фарзандлари шундай тарбияланган эдиларки, улар учун ҳар бир киши ИНСОН эди. Володя ўз муаллими билан ҳам, баржадаги юкчи билан ҳам, Волгадаги бурлак билан ҳам, кир ювувчи хотин билан ҳам бир хил эҳтиром билан гаплашарди.

Володя Кокушкинода қишлоқ болалари билан тунда от боқишга борганида ёки ошиқ ўйнаганида улар билан ҳам, амакиваччалари билан ҳам хушмуомалада бўларди, чунки бошқача бўлолмасди, ота-онаси уни шундай тарбиялашган эди. Хушмуомала ва яхши хулқ унинг инсонга, тенгдошларига ички ҳайрихоҳлик муносабатининг ифодаси эди.

[ДАВОМИ. Боши газетанинг ўтган сонларида].

В. И. Ленинни билган кишиларнинг ҳаммаси унинг яхши хулқ-атворидан қойил қоларди. У ҳамиша йўлдошидан кейинда юришга ҳаракат қилар, озгина хатоси учун ҳам кечирим сўрар ва ҳатто арзимас хизмат учун ҳам албатта раҳмат айтар, катталарга ва хотин-қизларга жой берар, онасининг қўлини ўпар эди. У ана шу одатларини ҳеч қачон: фронтдан ҳозиргина қайтган солдатлар даврасида ҳам, чипта ковуш ва йиртиқ чакмонли деҳқонлар орасида ҳам, ишчилар даврасида ҳам унутмасди. Владимир Ильич ҳар қачон ва ҳамма жойда ўзлигича қоларди. Унинг эътиборли эканлиги, ғоят сертакаллуфлиги ҳеч қачон ундан оддий кишиларни йироқлаштирмасди. Аксинча, одамлар Владимир Ильич билан яқинлашишга интилардилар, у билан ўзларининг энг эзгу фикрларини бажонидил баҳам кўрардилар.

Ульяновлар болаларни интизом ва тартибга ўргатар эканлар, кўпроқ рағбатлантиришдан бола шахсини шакллантиришнинг ана шу энг инсоний, энг қийин, аммо энг самарали усулидан фойдаланишарди.

Бу усулнинг қийинлиги шундаки, ундан ғоят моҳирлик билан фойдаланиш керак, акс ҳолда рағбатлантириш талтайтиришга, ортиқча мақтовга айланиб кетади. Бунда интизом ўрнига киши характерида ўзига бино қўйиш ва сурбетлик пайдо бўлади.

Ульяновларнинг ота-онаси ҳеч қачон рағбатлантиришни суиистеъмол қилишмасди. Юзаки қараганда, улар умуман бўлар-бўлмасга мақтайвермайдиганга ўхшашарди. Доимий талабчанлик, жуда кам мақташ, болаларнинг ютуқларига ортиқча баҳо бериб юбормаслик ва яна талабчанлик. Аммо Ульяновларнинг оилавий тарбия тажрибасига чуқурроқ қарасангиз, улар педагогик маҳоратни нақадар нозик билганларидан қойил қоласиз.

Оилавий тарбияда рағбатлантиришнинг ўзига хос жиҳатлари бор. Маъқулловчи назар, жилмайиб қўйиш, ўпич, биргалашиб ўйнаш, бирор ютуқ хусусида қувонч билдириш, совға, болалар байрамини уюштириш, она чеҳрасидаги бахт ифодаси ҳам рағбатлантирувчи таъсир кўрсатади. Боланинг ташаббусини оширадиган, унинг ўзини камол топтиришга ундайдиган энг яхши восита рағбатлантиришдир. Ульяновларнинг ғоят кузатувчанлиги, болалар билан доимо муомалада бўлишлари фарзандларига ўз вақтида далда бериб туришда кўмаклашди. Қизиқ ўйин ўйлаб топиш, машғулотларни мароқли ўтказиш, фан, музика, чет тиллари, қўл ишини эгаллашдаги матонат, укаларига ва сингилларида дарс тайёрлашда кўмаклашишга ҳар бир интилишни ота билан она пайқаб олишар ва рағбатлантиришарди. Олижаноблик ва саховатда болалар қалбига етадиган нарса йўқ. Улар ҳар бир эркалаш ва маъқуллаш эвазига сизга янгидан-янги қувончлар бағишлашга тайёрдирлар. Болалар секин-аста ўзларини қўлга олишға, тақиқланган ишни қилмасликка ўрганишарди, хоҳлаган ишнигина эмас, керакли ишни ҳам қилишга ўрганардилар. Интизомга бўйсуниш ана шу тариқа вужудга келарди.

Мария Александровна рағбатлантиришнинг хилма-хил турларини ўйлаб топишга жуда уста эди.

Оля онасининг раҳбарлигида музика ўрганарди. Аввал Мария Александровна унга дарс берар ва қизидан бу дарсни мустақил тайёрлашни илтимос қиларди. Оля дарсни яхши тайёрласа, у мамнун бўларди, албатта. Машқлар мураккаблашиб борарди, Мария Александровна музика асарларининг мазмуни ҳақида, буюк композиторларнинг жуда катта меҳнати ҳақида шундай завқ билан гапирар эдики, натижада қиз музикага қизиқа бошлар ва энди ўзи бирор нарсани ўз хоҳишича ўрганишга ҳаракат қиларди. Ота-она бундан хурсанд бўлишарди, унинг тиришқоқлигини рағбатлантиришарди, албатта. Бунинг устига Оля яхши ўқирди, кўп мутолаа қиларди. Мария Александровна қизига шуни уқтирардики, мустақиллик, кучли ирода ва меҳнатсеварлик унга одамлар учун фойдали фаолиятнинг кенг йўлига чиқиб олишда ёрдам беради. Қизига бундай ишонч билан қараш, унинг тиришқоқлигини рағбатлантириш унга янада камол топишда кўмаклашарди.

Володя ҳам худди Олядек меҳнатсевар бўлишни орзу қила бошлади.

Рағбатлантиришнинг саховатли кучи яна шундаки, у ташаббусни ривожлантиради, одам руҳини кўтаради, мақсадга интилишини ривожлантиришда кўмаклашади. Бу педагогик тадбирнинг яна бир яхши томони ота-она билан болалар ўртасидаги ички боғланишни мустаҳкамлаши ва чуқурлаштиришидадир, ваҳоланки жазолаш кўпинча бу боғланишни узиб қўяди.

Ульяновлар ота-онасининг оилавий тарбияси тажрибасига эътибор билан қарасак, шу нарса аён бўладики, улар таъсир кўрсатишнинг махсус усулларидан асосан болалар ҳам кичик бўлган пайтларида фойдаланишган, улар улғайгач эса аҳён-аҳёндагина қўллаганлар. Болалар билан доимий боғланиш, уларга сездирмасдан оқилона ва яхши фазилатларни сингдириш, бола шахсига ҳурмат билан қараш ва уларнинг онгини муттасил ўстириш ҳар қандай махсус педагогик тадбирлардан яхшироқ таъсир кўрсатарди.

Ота билан она ўзларининг энг севикли устозларидан бири—Н. А. Добролюбовнинг қуйидаги доно маслаҳатларига амал қилардилар: «...тарбиячи энг аввало шуни назарда тутиши керакки, боланинг инсоний туйғусини ҳурмат қилиш, унга эркин, нормал ривожланиш имконини яратиш, унга аввало ва кўпроқ вокелик ҳақида тўғри тушунчаларни, жўшқин ва қатъий эътиқодни сингдиришга интилиш, уни қўрқиб ёки мақтовга ва мукофотларга интилиб эмас, балки онгли равишда эзгулик ва ҳақиқатни ҳурмат қилишга мажбур этиш зарур...».

Бизнинг фикримизча, Ульяновлар фарзандларининг камол топиши худди шу йўлдан борган. Болалар шуни ҳис қилиб турар эдиларки, ота билан она уларнинг ҳаёти ва ютуқларига астойдил қизиқиб, уларни ҳурмат қиладилар, уларнинг ўз хулқ-атворларини тўғри баҳолай олишларига, керак бўлганида ўзларини қўлга олиб, катталар талаб қилганидай иш қила олишларига ишонадилар.

[Давоми бор].

Шаҳримизнинг янги Қорасув массиви йил сайин обод ва нуркам бўлиб бораяпти. Массивда кенг кўламда замонавий турар-жой бинолари қурилиши давом этмоқда. Кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш ишлари ўтказиляпти, яшил дам олиш зоналари бунёд этилмоқда.

СУРАТДА: Қорасув массиви марказининг бугунги жамоли. М. Нуриддинов фотоси.

• Санъат ва дўстлик маршрутлари

СОВЕТ САНЪАТИНИНГ МУХТОР ЭЛЧИЛАРИ

ССР Иттифоқи Большой театрининг санъат усталари барча қитъаларга санъат ва дўстлик гастроллари билан боришган. Театрнинг донг чиқарган балет труппаси 27 октябрь куни Куба билан Мексикага яна гастролга жўнади. Труппа океан нариёғига «Ромео ва Жульетта», «Спартак» спектаклларини, кенг концерт программасини олиб бормоқда. Сафар қатнашчилари орасида Н. Бессмертнова, Н. Павлова, М. Лавровский, А. Богатиров, В. Гордеев ва бошқа таниқли артистлар бор.

— Шу кунларда кўп миллатли совет санъатининг намояндалари, — деди СССР маданият министрининг ўринбосари Н. И. Мохов, — кўпгина мамлакатларда ўз маҳоратларини намойиш қилмоқдалар. Улар одамларга жаҳонда биринчи советлар мамлакати тўғрисидаги ҳақиқатни олиб борадилар, уларни шу мамлакат халқларининг маънавий бойликлари билан таништирадилар. Бизнинг мамлакатимизда ҳам чет эллик артистлар учун энг яхши театрлар ва концерт залларининг эшиклари кенг очиб қўйилган. Уларнинг гастроллари барча иттифоқдош республикаларда мунтазам равишда ўтказилиб турибди.

Хельсинкида бўлиб ўтган Умумевропа кенгашининг якунловчи акти принципларига содиқ бўлган Совет Иттифоқи бирбири билан маданий алоқалар ўрнатишдан тинчлик, кескинликнинг юмшатилишини мустаҳкамлаш, халқлар ўртасида ҳамжиҳатликни чуқурлаштириш манфаатлари йўлида актив фойдаланишга ҳаракат қилмоқда.

Социалистик давлатлар билан хилма-хил ижодий алоқалар кенг ривож топди. Ўзаро маданият кунларини ўтказиш яхши анъана бўлиб қолди. Маданият кунларининг ўтказилиши ҳамдўстлик мамлакатлари маънавий ҳаётининг таркибий қисми бўлиб қолди. Яқинда Венгрияда ана шундай анъанавий кўриклардан бири бошланади. Кўрик программасида Ленинград катта драма театрининг, СССР Давлат симфоник оркестрининг ва Москва филармония оркестрининг, А. Райкин раҳбарлигида миниатюра театрининг П. Вирский номли Украина рақс ансамблининг концертлари киритилган. Кўп ўтмай Чехословакияда ҳам совет маданияти кунлари бошланади. Ўз навбатида социалистик мамлакатлар санъати етакчи усталарининг Совет Иттифоқида ижодий ҳисоботлари ўтказилади.

ГДР драма санъатининг фестивали маданий ҳаётда қизиқарли воқеа бўлади. Совет театрларининг коллективлари ана шу фестивалга немис классиклари ва ҳозирги драматургларнинг асарлари асосида спектаклларнинг премьераларини тайёрламоқдалар.

Кейинги йилларда ривожланаётган мамлакатларда санъатимиз усталарининг кўпгина яхши дўстлари пайдо бўлди. Бу эса тасодифий эмас: улар гастрол бериш учун ўша мамлакатларга бора туриб фақат концерт кўрсатиш билангина қаноатланиб қолмасдан, балки ўз ижодий тажрибаларини баҳам кўрадилар. Ана шу мамлакатлар артистларининг Совет Иттифоқига қилган гастроллари уларнинг ўзига хос санъати нақадар муваффақиятли ривожланаётганлигидан далолат беради. Кейинги вақтларда мамлакатимизда Бенин, Мозамбик, Ангола, Яман Халқ Демократик Республикасидан келган фольклор ансамбллари ўз маҳоратларини намойиш этдилар.

Ғарб мамлакатлари билан ҳам маданий алоқалар кенгайиб бормоқда. Яқинда СССРда Афина миллий театрининг, Вена симфоник оркестрининг гастроллари муваффақиятли ўтди, яқин вақт ичида фин драма санъатининг фестивали бўлади. Чет эл матбуоти Руставели номли Грузия театрининг Лондондаги, Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси катта симфоник оркестрининг ГФРдаги, «Березка» ансамблининг Венесуэладаги концертларини кенг шарҳлади.

1981—1982 йилларда Франция, ГФР, Япония, Италия, Испания ва бошқа мамлакатлар билан маданий алоқаларнинг кенг программаси белгиланди.

(ТАСС).

Шаҳримиздаги 119-ўрта мактабда таълим-тарбия ишлари яхши йўлга қўйилган. Дарс машғулотлари энг замонавий кўргазмали қуроллар билан юқори савияда ўтказилади.

СУРАТДА: физика ўқитувчиси Х. Аҳророва навбатдаги машғулот пайтида.

Р. Альбеков фотоси.

• Ажойиботлар оламида

ОКСФОРД ТАСЛИМ БЎЛДИ

НЬЮ-ЙОРК. Англия ва АҚШда инглиз сўзларини талаффуз этишдаги, кўпинча унинг маъносидаги фарқ аллақачон кўпдан кўп англашилмовчиликлар ва латифаларга яхши замин бўлиб келади. Кейинги вақтларда бу тафовут шундай кўламга етдики, ҳатто, ҳамиша инглиз тили масалаларига ниҳоятда консерватив қараб келган Англиянинг машҳур Оксфорд университети ҳам америкалик мутахассислар билан биргалашиб махсус «Америка — инглиз тилининг оксфорд луғати»ни нашр этишга мажбур бўлди. Бу нашрда бўлган 70 минг мақола АҚШга келадиган кишилар мамлакатда тез-тез ишлатиб туриладиган сўзлар ва ифодаларни англаб олишларига ёрдам беради. Луғатнинг яна бир фарқи шуки, у машҳур «инглиз тилининг оксфорд луғати»дагидек инглиз қироллари, қироличалари ва бош министрларининг рўйхатини бермаган. Аммо, Америка ҳамма президентларининг рўйхати келтирилган.

ҚЎРҚДИ ХОЛОС

САН-ФРАНЦИСКО. «Жуда қўрқдим... Бу ерда ортиқ ҳеч қачон серфинг билан шуғулланмайман»,— деди К. Вайкен, гап шундаки, 19 яшар студент Калифорния штати шимолий қисмининг соҳил бўйи сувида серфинг билан шуғулланаётганида унга тўрт метрча келадиган акула ҳужум қилиб қолди. Вайкеннинг кейин айтиб беришича, океан йиртқичи спортнинг шу тури ҳаваскорлари устида тик туриб «тўлқинузра сузадиган» тахтани ғарчча тишлаб олиб уни сувга итқитиб юборган. Аммо акула тахтанинг «мазасини татиб», унда бир бўлак тишини қолдириб «хотиржам бўлди» ва одамга қайтиб ҳужум қилмади. Ўтакаси ёрилган Вайкен ва унинг икки ўртоғи соҳилга ташландилар у ерга чиқиб олганларидан кейингина нафасларини ростладилар.

(ТАСС).

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ТОШКЕНТЛИК СПОРТЧИ ЮТУҒИ

Ленинграддаги В. И. Ленин номидаги спорт — концерт залида II Бутуниттифоқ турнири бўлиб ўтди. Каратэ бўйича ўтказилган бу беллашувда ўн тўрт иттифоқдош республикадан 160 спортчи қатнашди. Залда йиғилган ўн икки ярим минг спорт мухлиси қизиқарли олишувларни мириқиб томоша қилдилар. Бу беллашувларда республикамиз вакили Н. Югай ҳам қатнашди.

Тошкентдаги «Динамо» кўнгилли спорт жамиятининг вакили бўлган бу 25 ёшли спортчи чаққонлиги, тез ҳаракати ва кутилмаганда ҳужумга ўтиши билан бошқалардан ажралиб турди. Айни пайтда у моҳирлик билан ҳимояланишда ҳам ўзини кўрсатди. Беллашувлар вақтида бирор марта ҳам хатога йўл қўймади. Тўғрисини айтганда, 85 килограмм оғирликдаги спортчилар беллашувида томошабинлар ленинградлик спортчи Илларионовнинг ғалаба қозонишига умид боғлашган эди. Бунинг сабаби ўтган йили у чемпион бўлганди. Ҳал қилувчи учрашув олдидан бўлган беллашувда Илларионов литвалик спортчи Ю. Шикерис билан беллашди. Ҳар икки спортчи ниҳоятда суст ҳаракат қилганлиги учун кураш майдонидан чиқариб юборилди. Мусобақаларни ўтказиш Низомига кўра бу вазн-тоифада тошкентлик ёш спортчи Н. Югай чемпион деб эълон қилинди. Айни пайтда у «Смена» журналининг «Энг яхши олишув учун» мукофоти билан ҳам тақдирланди. Шундай қилиб, ҳамшаҳримиз каратэ бўйича СССР спорт мастери нормативини бажаришга муваффақ бўлди.

«АВТОМОБИЛИСТ» ЧЕМПИОН

Волейбол бўйича «Автомобилист» командасининг қизлари мамлакат биринчилигида муваффақиятли қатнашиш билан бирга Бутуниттифоқ миқёсида ўтказилаётган турнирларда ҳам яхши қатнашиб келишмоқда. Маълумки, улар ўтган йили «Спартак» кўнгилли спорт жамияти Марказий советининг биринчилиги учун ўтказилган турнирда ғолиб чиқиб, чемпион унвонини қўлга киритишган эди.

Бу йил «Спартак» кўнгилли спорт жамияти Марказий советининг биринчилиги беллашувлари Ереванда бўлди. Чемпионлик учун асосий даъвогарлар орасида Ленинград, Минск, Омск, Ереван, Москва ва Тошкент шаҳарларининг командалари бор эди. Бу ўзига хос беш кучли коллектив ўртасида бўлган беллашувлар ҳамшаҳарларимизнинг фойдасига ҳал бўлди. Шундай қилиб, «Автомобилист» яна «Спартак» кўнгилли спорт жамияти Марказий советининг чемпиони унвонини қўлда сақлаб қолди.

БИРИНЧИ ДАВРАДАН СЎНГ

Баскетбол бўйича мамлакат биринчилигининг биринчи лигасида қатнашаётган Ўзбекистон Давлат физкультура институтининг командаси биринчи давра беллашувларини бирмунча муваффақиятли якунлади. Ҳамшаҳарларимиз икки учрашувда ғалабага эришиб, икки учрашувни бой беришди. Улар олти очко билан биринчи даврани учинчи ўринда якунладилар. Турнир пешқадами бўлган пензалик спортчилар активида саккиз очко бор.

Редактор
С. М. ҚАРОМАТОВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 30/X да **Абу Али ибн Сино**, 31/X да **Кўрмайин босдим тиконни.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30/X да **Олифта**, 31/X да **Хўжайин**, 1/XI да **Тошкентнинг нозанин маликаси.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «ШИМПАНЗЕЛАР ЦИРКИ» аттракционининг гастроллари (19.30.)

КИНО

30 ОКТЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ЯККАМА-ЯККА»— **Янгиобод.**

«ПАРЛАМЕНТАРИИЛАР» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**

«МУҚАДДИМА» — **Кўкча.**
«КОМСОМОЛ» — **Восток.**
«ТАЯНЧ»— **С. Раҳимов номли.**
«АСРЛАР ОВОЗИ» — **Дружба.**
«НИКОЛАЙ ТИХОНОВ»— **Ҳамза номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ХАЛОСКОР»— **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20),

«ГАГАРАЛАР ОВОЗИ» — **Дружба** (жуфт соатларда, телефон 66-15-75), **Қозоғистон** (телефон 35-24-92).

«ГУГУРТ ИЗЛАБ» — **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).

31 ОКТЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ЯККАМА-ЯККА»— **Янгиобод.**

«ПАРЛАМЕНТОРИИЛАР» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**

«КОМСОМОЛ»— **Восток.**

«ТАЯНЧ»— **С. Раҳимов номли.**

«АСРЛАР ОВОЗИ»— **Дружба.**
«НИКОЛАЙ ТИХОНОВ» — **Ҳамза номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҲАЛОСКОР»—**К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«ГАГАРАЛАР ОВОЗИ» — **Дружба** (жуфт соатларда, телефон 66-15-75), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01.

«ГУГУРТ ИЗЛАБ»—**Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).

«ЖИНОЯТ ҚИДИРУВ БЎЛИМИНИНГ АХБОРОТИ» —**Чайка** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 77-06-20).

«БАБЕК»— **Искра** (17, 19.45, телефон 39-14-59).

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

1/XI да — МАСХАРАБОЗЛАР.
2/XI да —ОЛОВИДДИННИНГ СЕҲРЛИ ЧИРОҒИ (12.00), ОҚҚУШ КЎЛИ (19.00).
4/XI да — ҲАЁТБАХШ ЎЛИМ (премьера).
5/XI да — ОЛОВИДДИННИНГ СЕҲРЛИ ЧИРОҒИ (12.00), БИР АКТЛИ БАЛЕТЛАР (премьера, 19.00).
6/XI да — КОНЦЕРТ.
7/XI да — КОНЦЕРТ.
8/XI — КОНЦЕРТ. БИР АКТЛИ БАЛЕТЛАР.
9/XI да — ДОН КИХОТ (12.00, премьера), БЎРОН (19.00, премьера).
11/XI да — ДОН КАРЛОС.
12/XI да — УЙҚУДАГИ ГЎЗАЛ.
13/XI да — ТРАВИАТА.
14/XI да — АННА КАРЕНИНА.
15/XI да ПЕТР БИРИНЧИ.
16/XI да—ОЛОВИДДИННИНГ СЕҲРЛИ ЧИРОҒИ (12.00), ОЛАМНИНГ ЯРАТИЛИШИ (19.00).
18/XI да — МАЙСАРАНИНГ ИШИ.
19/XI да — СПАРТАК.
20/XI да — СЕВГИ ҲАҚИДА ҚИССА.
21/XI да — СЕВГИ ТУМОРИ.
22/XI да — ЧИО-ЧИО-САН.
23/XI да — ЗОЛУШКА (12.00), СЕВИЛЬЯ САРТАРОШИ (19.00).
25/XI да — ПИКОВАЯ ДАМА.
26/XI да — АФСОНАЛАР ВОДИЙСИДА.
28/XI — КОРСАР.
29/XI да — АИДА.
30/XI да — ЭТИК КИЙГАН МУШУК (12.00), СЕВГИ ҲАҚИДА АФСОНА (19.00).

Билетлар сотилмоқда.

Ўзбекистон Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

7 ноябрь соат 15.00 ва 19.00 да
НОРВЕГИЯ БЎЙЛАБ ГАСТРОЛДА ҚАТНАШГАН ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИНИНГ

ҲИСОБ ОТ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган Давлат халқ рақс «БАҲОР» АНСАМБЛИ

Ўзбекистон ССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати ҚАҲРАМОН ДАДАЕВ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти ва Гаванада бўлиб ўтган XI Жаҳон фестивалининг лауреати МАЪМУРА ЭРГАШЕВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва СССР Давлат мукофотининг лауреати БАХТИЁР АЛИЕВ.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Хайрулла ЛУТФУЛЛАЕВ, Гулчеҳра ФОЗИЛЖОНОВА, Ўғилой САИДОВА, Насиба МАДРАҲИМОВА, Раббим ҲАМДАМОВ.

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари: Дилбар ЮНУСОВА, Гулсум ҲАМРОЕВА, Филруда НИЗОМИДДИНОВА, Талъат САЙФИДДИНОВ.

Солистлар: Ғуломжон ЁҚУБОВ, Аҳмаджон ШУКУРОВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани — Гулчеҳра ФОЗИЛЖОНОВА олиб боради.

«БАҲОР» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери — Ўзбекистон ССР халқ артисти ҚУНДУЗ МИРКАРИМОВА.

Музика раҳбари — МУЗАФФАР МУҲАМЕДОВ.

Билетлар Свердлов номли концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

«ЙИЛДИЗ» ЖУРНАЛИГА

1981 йил учун
ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

ОБУНА БАҲОСИ— бир йилга 4 сўм 60 тийин.

Обуна «СОЮЗПЕЧАТЬ» агентликларида, алоқа бўлимларида, иш ва ўқиш жойидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «СОЮЗПЕЧАТЬ» бошқармаси.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг

ХИМИЯ ИНСТИТУТИ

лабораториялар бўйича

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: тупроқшунослик, калийли ўғитлар, газ-химия синтези, кўмир химияси (фан докторлари ёки кандидатлари);

Кичик илмий ходим: кўмир химияси.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700170, Тошкент шаҳри, М. Горький проспекти, 77-уй.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли
В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети қошидаги ёшларни олий ўқув юртларига кириш учун тайёрлайдиган

МАРКАЗИЙ ҚУРСЛАР

1980—81 ўқув йили учун

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов курсларига кирувчилар университет ректори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатларни қўшиб топширадилар: ўрта маълумоти ҳақидаги ҳужжатнинг нусхаси (10-синф ўқувчилари учун мактабдан справка), турар жойидан справка, 3x4 см. ҳажмидаги 2 та фотосурат, иш жойидан справка (ўрта маълумотлилар учун).

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида ҳафтада уч марта ўтказилади.

Ҳужжатлар душанба, чоршанба ва жума кунлари соат 17.00 дан 20.00 гача ТошДУ бош корпусининг «А» бўлими, математика факультетининг 5-қават, 501-хонасида қабул қилинади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ САВДО БОШ БОШҚАРМАСИНИНГ

«ЁШЛИК» МАКТАБ-МАГАЗИНИ

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ОЗИҚ-ОВҚАТ МАҲСУЛОТЛАРИНИНГ КИЧИК СОТУВЧИЛАРИ. Ўқиш муддати — 6 ой.

Тошкент шаҳрида доимий пропискада турувчи, 16—25 ёшли, 8—10-синф ҳажмида маълумотли йигит-қизлар имтиҳонсиз қабул қилинадилар.

Ўқиш даврида ўқувчиларга 50 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади ва ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ўқувчилар бир вақтнинг ўзида кечки мактабда ёки совет савдоси техникумида ўқишлари мумкин.

Мактаб-магазинни битирганлар шаҳардаги йирик магазинларга ишга юбориладилар ва уларга совет савдоси техникумининг кечки бўлимига имтиёзли шартларда кириб ўқиш имконияти яратиб берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Кафанов кўчаси, 65-уй (1, 2, 5, 8, 10, 24-трамвайлар: 2, 9, 22, 55, 30-автобусларнинг «Госпиталь бозори» бекати). Телефон 33-75-48.

«ЁШЛИК» МАКТАБ-МАГАЗИНИ.

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

30 ОКТЯБРЬ—ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.35 «Миллионлар ленинча университети». «Ишлаб чиқариш маданияти ва меҳнат маданияти». 19.05 «Ҳамма нарсани билишни истайман». Киножурнал. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Халқ ижодиёти». Телевизион кўрсатув. 20.25 «Ўспиринликнинг биринчи тонги». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 21.30 «Время». 22.15 «Кинотомошабин ҳамроҳи». 22.50 «Дунё воқеалари». 23.05 «80-йил қўшиқлари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Спартак» — «Трактор» (Челябинск). Танаффус пайтида (22.40) — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 24.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Давлатнинг келиб чиқиши ва моҳияти». Жамиятшуносликдан ўқув кўрсатуви (рус.). 12.00 Болалар учун. «Санъат ғунчалари» (такрорий). 12.30 «Давлатнинг келиб чиқиши ва моҳияти». Жамиятшуносликдан ўқув кўрсатуви 13.00 «Шерият дафтаридан». Н. Парда. 13.20 «Матонат». Бадиий фильм.

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Копток ва бола». Болалар учун мультфильм. 18.30 «Ешлик» студияси кўрсатади. «Қишлоқ ёшлари». 19.00 КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ОКТЯБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА! Янгиер темир-бетон буюмлари комбинати коллективининг меҳнат рапортлари (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ўзбектелефильм: «Муаммолар ва изланишлар». 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист М. Йўлдошева ва Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси хорининг солисти Т. Мадаминов концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.15 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.30 «Қора карвон». Бадиий фильм. 23.55 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Инглиз тили. 20.55 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. химия. 21.55 «Комсомоллар отландилар...». Телевизион бадиий фильм. («Ўзбекфильм», рус.).

31 ОКТЯБРЬ —ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.50 Эрталабки гимнастика. 10.15 «Умид стартлари». 11.00 «Ўспиринликнинг биринчи тонги». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 12.05 Илмий-оммабоп фильмлар программаси. 12.40 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Ҳужжатли фильмлар программаси: «Муқаддас Байкал», «Ерни ҳадя эт», «Ҳали кедр бор экан». 16.05 «Ҳунар-техника таълими билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади!». Машинасозлик касби ҳақида. 16.35 Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган Давлат халқ рақс ансамблининг концерти. 17.05 «Шахмат мактаби». «Оқ рух». 17.35 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Темир эшик сири». Бадиий фильм. 19.00 «Дунё воқеалари». 19.15 «Эрмитаж». Франциянинг XVII—XVIII асрлардаги амалий санъати. 19.45 «Одамлар учун зарур бўлиш керак. Кабалевский бугун». 1 ва 2-фильм. Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 21.30 «Время». 22.15 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Киев)—«Спартак» (Москва). Киевдан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45)—«Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 «Киносаёҳатчилар клуби». 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 «Қишлоқ: ишлар ва муаммолар» 23.45 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Туманний оролидаги қалдирғоч». Болалар учун кинофильм. 11.55 «Эллерхейн». Фильм-концерт. 12.15 С. Сиёев. «Йигит кишининг иши». Телевизион миниатюралар театрининг спектакли. 13.30 «Қора карвон». Бадиий фильм.

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Дарё қароқчилари». Болалар учун мультфильм. 18.30 «Инсон болаликдан бошланади». (рус.). 19.00 «Зангори экран» почтаси. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Телевизион театр. Саида Зуннунова. «Уч новелла». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Мақом тароналари». Ўзбекистон телевидениеси ва радиосининг солистлари З. Мадаминова, К. Аминова ва А. Азимов концерти. 21.30 Москва «Время». 22.15 «Дунё воқеалари». 22.45 «Кино оламида». Кўрсатув. 23.55 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Немис тили. 20.55 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Чизма геометрия. 21.55 «Инсон инсоният учун». Телефильм. 22.35 «Яккама-якка». Бадиий фильм. (рус.).

(«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

ВИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши —32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57-83: совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19 фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10: адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот —33-28-95: спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-58-85; хатлар—33-29-70; эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

30 ОКТЯБРЬ, 1980 й. Р. 16677. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Б — 2232. 7.